

**ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
Η' ΑΝΑΘΕΩΡΤΙΚΗ ΒΟΥΛΗ
ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΙΒ' - ΣΥΝΟΔΟΣ Α'
ΔΙΑΡΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ,
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ**

ΕΚΘΕΣΗ

Της Διαρκούς Επιτροπής Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης «Βελτίωση και επιτάχυνση των διαδικασιών της δίκης στα τακτικά διοικητικά δικαστήρια και άλλες διατάξεις»

ΠΡΟΣ ΤΗ ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Η Διαρκής Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης συνήλθε στις 26 Μαρτίου και στις 1 και 2 Απριλίου 2008, σε τέσσερεις συνεδριάσεις, υπό την προεδρία του Προέδρου και του Αντιπροέδρου αυτής, κ.κ. Χρήστου Μαρκογιανάκη και Δημητρίου Σαμπαζιώτη, αντίστοιχα, με αντικείμενο τη συζήτηση και ψήφιση, σύμφωνα με το άρθρο 70 παρ. 2 του Συντάγματος, του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης «Βελτίωση και επιτάχυνση των διαδικασιών της δίκης στα τακτικά διοικητικά δικαστήρια και άλλες διατάξεις».

Στις συνεδριάσεις παρέστησαν ο Υπουργός Δικαιοσύνης, κ. Σωτήριος Χατζηγάκης, καθώς και αρμόδιοι υπηρεσιακοί παράγοντες.

Κατά τη διάρκεια της συζήτησης το λόγο έλαβαν η Εισηγήτρια της Πλειοψηφίας, κυρία Κατερίνα Παπακώστα – Σιδηροπούλου, ο Εισηγητής της Μειοψηφίας, κ. Γεώργιος Νικητιάδης, ο Ειδικός Αγορητής του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας, κ. Αχιλλέας Κανταρτζής, ο Ειδικός Αγορητής του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς, κ. Νικόλαος Τσούκαλης, ο Ειδικός Αγορητής του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού, κ. Αθανάσιος Πλεύρης, καθώς και οι Βουλευτές κ.κ. Ιωάννης Μπούγας, Κωνσταντίνος Ρόβλιας, Θεοδώρα Τζάκρη, Ιωάννης Αμοιρίδης, Γεώργιος Παπαδημητρίου, Γεώργιος Παπαγεωργίου, Αναστάσιος Καραμάριος και Μαρία Σκραφνάκη.

Επίσης, προσήλθαν και εξέθεσαν τις απόψεις τους, σύμφωνα με το άρθρο 38 του Κανονισμού της Βουλής, οι κ.κ. Γεώργιος Φαλτσέτος, πρόεδρος της Ένωσης Διοικητικών Δικαστών, Ευστάθιος Ροντογιάννης, πρόεδρος της Ένωσης Δικαστικών Λειτουργών του Ελεγκτικού Συνεδρίου, Δημήτριος Παξινός, πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών και Κωνσταντίνος Κουσούλης, πρόεδρος της Ένωσης Δικαστικών Λειτουργών του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Η Εισηγήτρια της Πλειοψηφίας και ο Ειδικός Αγορητής του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού εισηγήθηκαν την ψήφιση του συζητούμενου σχεδίου νόμου, ενώ ο Εισηγητής της Μειοψηφίας, ο Ειδικός Αγορητής του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας και ο Ειδικός Αγορητής του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς το καταψήφισαν.

Η Επιτροπή έκανε δεκτές νομοτεχνικές βελτιώσεις και τροποποιήσεις, καθώς και την υπ' αριθμ. 190/6/20.3.2008 τροπολογία που πρότεινε ο παριστάμενος Υπουργός Δικαιοσύνης, κ. Σωτήριος Χατζηγάκης.

Τέλος, η Επιτροπή, αφού έλαβε υπόψη τις αγορεύσεις των Εισηγητών, των Ειδικών Αγορητών, καθώς και των

μελών της, ψήφισε, κατά πλειοψηφία, το ως άνω σχέδιο νόμου κατ' αρχήν, κατ' άρθρο και στο σύνολό του.

Το κείμενο του σχεδίου νόμου, όπως ψηφίστηκε από την ανωτέρω Επιτροπή, έχει ως ακολούθως:

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

Βελτίωση και επιτάχυνση των διαδικασιών της δίκης στα τακτικά διοικητικά δικαστήρια και άλλες διατάξεις

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ**

Άρθρο 1

1. Το πρώτο εδάφιο της περίπτωσης β' της παραγράφου 2 του άρθρου 6 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 2717/1999 (ΦΕΚ 97 Α'), αντικαθίσταται ως εξής:

«των χρηματικών διαφορών των οποίων το αντικείμενο δεν υπερβαίνει το ποσό των είκοσι χιλιάδων (20.000) ευρώ ανήκει στο μονομελές πρωτοδικείο».

2. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 6 του αυτού άρθρου καταργείται.

3. Η διάταξη της προηγούμενης παραγράφου δεν καταλαμβάνει τις εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος υποθέσεις.

Άρθρο 2

1. Στην παράγραφο 2 του άρθρου 7 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας προστίθεται περίπτωση γ' ως εξής:

«γ') αν πρόκειται για διαφορές που αφορούν στις αποδοχές του προσωπικού εν γένει του Δημοσίου, των Ο.Τ.Α. και των Ν.Π.Δ.Δ., αρμόδιο είναι και το δικαστήριο του τόπου όπου υπηρετεί ο υπάλληλος».

2. Η διάταξη της προηγούμενης παραγράφου δεν καταλαμβάνει τις εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος υποθέσεις.

Άρθρο 3

Στο άρθρο 12 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας προστίθεται παράγραφος 4, ως εξής:

«4. Απόφαση δικαστηρίου δεν προσβάλλεται με ένδικο μέσο για το λόγο ότι η υπόθεση ανήκει στην αρμοδιότητα του δικαστηρίου με ελάσσονα σύνθεση.»

Άρθρο 4

Η παράγραφος 3 του άρθρου 48 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Οι επιδόσεις από μέρους του δικαστηρίου γίνονται με δικαστικούς υπαλλήλους ή επιμελητές των δικαστηρίων ή με οποιοδήποτε από τα όργανα ή τους υπαλλήλους που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο ή με υπάλληλο Ν.Π.Δ.Δ.. Στις περιπτώσεις που προβλέπεται επίδοση από μέρους του ίδιωτη διαδίκου, η επίδοση μπορεί να γίνει και με φροντίδα της γραμματείας του δικαστηρίου, εκτός από τις επιδόσεις των δικογράφων των προσθέτων λόγων και της παρέμβασης.»

Άρθρο 5

Ο τίτλος του άρθρου 54 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Σε πρόσωπα γνωστής διεύθυνσης στην αλλοδαπή και σε πρόσωπα αγνωστής διαμονής».

Το κείμενο του άρθρου αυτού αριθμείται ως παράγραφος 1 και προστίθεται παράγραφος 2, ως εξής:

«2. Αν εκείνος στον οποίο πρόκειται να γίνει η επίδοση είναι, κατά το χρόνο της επίδοσης, αγνωστής διαμονής, τότε αυτή γίνεται, όταν δεν υπάρχει αντίκλητος, στον δήμαρχο ή τον πρόεδρο της κοινότητας της τελευταίας γνωστής κατοικίας ή διαμονής του, ενώ, αν δεν υπάρχει γνωστή κατοικία ή διαμονή, στον δήμαρχο ή τον πρόεδρο της κοινότητας της έδρας της αρχής που εξέδωσε την πράξη.»

Άρθρο 6

Η περίπτωση α' της παραγράφου 1 του άρθρου 55 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«α) αν τα πρόσωπα προς τα οποία προβλέπεται ότι διενεργείται η παράδοση του εγγράφου, δεν βρίσκονται στην κατοικία ή στο χώρο της εργασίας τους ή αρνούνται την παραλαβή του ή την υπογραφή της έκθεσης ή δεν μπορούν να υπογράψουν την έκθεση, ή».

Άρθρο 7

Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 5 του άρθρου 71 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Η ευθεία αγωγή είναι απαράδεκτη στην περίπτωση κατά την οποία, για την ικανοποίηση της σχετικής αξιώσεως υπάρχει, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, αρμόδιο να αποφανθεί όργανο της Διοίκησης με την έκδοση διοικητικής πράξης.»

Άρθρο 8

1. Στο άρθρο 76 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας προστίθεται παράγραφος 2 και η παράγραφος 2 αναριθμείται σε παράγραφο 3 ως εξής:

«2. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η άσκηση δεύτερης αγωγής όταν η πρώτη έχει απορριφθεί τελεσίδικως για λόγους τυπικούς. Η αγωγή αυτή ασκείται εντός προθεσμίας εξήντα (60) ημερών από την κοινοποίηση της τελεσίδικης απόφασης και τα αποτελέσματα της άσκησης της ανατρέχουν στο χρόνο άσκησης της πρώτης.»

2. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου καταλαμβάνουν και τις εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος υποθέσεις.

Άρθρο 9

Η παράγραφος 3 του άρθρου 80 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Το πρωτοβάθμιο δικαστήριο μπορεί, ύστερα από αίτηση διαδίκου που υποβάλλεται με το αρχικό δικόγραφο ή με δικόγραφο προσθέτων λόγων, να κηρύξει την απόφασή του εν όλω ή εν μέρει προσωρινώς εκτελεστή, αν υπάρχει αδυναμία ή ιδιαίτερη δυσχέρεια του αιτούντος προς αντιμετώπιση των άμεσων αναγκών διαβίωσης του ιδίου και της οικογένειάς του ή αν συντρέχουν

εξαιρετικοί λόγοι που συνηγορούν προς τούτο. Στις προσωρινώς εκτελεστές αποφάσεις, η προθεσμία, καθώς και η άσκηση της έφεσης δεν αναστέλλουν την εκτέλεση, εκτός αν αυτή πρόκειται να γίνει κατά τρίτου. Το δευτεροβάθμιο δικαστήριο μπορεί να κηρύξει για πρώτη φορά την απόφαση, κατά της οποίας ασκήθηκε έφεση, προσωρινώς εκτελεστή εν όλω ή εν μέρει, ή να διατάξει την άρση της προσωρινής εκτέλεσης της απόφασης, με ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 212 - 215.»

Άρθρο 10

1. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 92 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Δεν υπόκεινται σε έφεση αποφάσεις που αφορούν σε χρηματικές διαφορές, αν το αντικείμενό τους δεν υπερβαίνει το ποσό των πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ. Προκειμένου για απαιτήσεις αμέσως ή εμμέσως ασφαλισμένων κατά των οργανισμών κοινωνικής ασφάλισης, καθώς και για απαιτήσεις για κάθε είδους αποδοχές του προσωπικού γενικών του Δημοσίου, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτης και δεύτερης βαθμίδας και των λοιπών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, το ανωτέρω όριο ορίζεται στο ποσό των τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ.»

2. Στην παράγραφο 4 του αυτού άρθρου προστίθεται περίπτωση ε', ως εξής:

«ε) αν πρόκειται για την επιβολή προστίμων για παράβαση διατάξεων του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων, εφόσον προβάλλεται από τον διάδικο και προκύπτει, κατά τρόπο συγκεκριμένο, ότι η επίλυση της διαφοράς έχει για αυτόν ευρύτερες οικονομικές επιπτώσεις.»

Άρθρο 11

1. Η παράγραφος 1 του άρθρου 114 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Στα πρόσωπα που, κατά τα προηγούμενα άρθρα, νομιμοποιούνται να ασκήσουν παρέμβαση, ανακοινώνεται η δίκη, με κοινοποίηση του εισαγωγικού δικογράφου και γνωστοποίηση της δικασίου είκοσι (20) τουλάχιστον πλήρεις ημέρες πριν από αυτήν, από οποιονδήποτε διάδικο.»

2. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2 του ίδιου άρθρου αντικαθίσταται ως εξής:

«Η παρέμβαση ασκείται με ιδιαίτερο έγγραφο, το οποίο κατατίθεται στη γραμματεία του δικαστηρίου στο οποίο εκκρεμεί το σχετικό ένδικο βοήθημα ή μέσο και, με τη φροντίδα του παρεμβαίνοντος, επιδίδεται, με την ποινή του απαραδέκτου, σε κυρωμένο αντίγραφο στους διαδίκους τουλάχιστον έξι (6) πλήρεις ημέρες πριν από τη συζήτηση.»

Άρθρο 12

Στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 126 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας προστίθεται εδάφιο, ως εξής:

«Η προσφυγή μπορεί να κατατίθεται και στη γραμματεία του δικαστηρίου στο οποίο απευθύνεται, η οποία τη διαβιβάζει στην αρχή που εξέδωσε την προσβαλλόμενη πράξη ή που, παρά το νόμο, παρέλειψε την έκδοσή της, για να ενεργήσει όσα προβλέπονται από τις διατάξεις

των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 129.»

Άρθρο 13

Στον Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας προστίθεται άρθρο 126Α, ως εξής:

«Άρθρο 126Α

1. Το δικαστήριο, με απόφασή του που λαμβάνεται σε συμβούλιο, και σε υποθέσεις αρμοδιότητος μονομελούς δικαστηρίου ο οριζόμενος δικαστής με απόφασή του, μπορεί να απορρίπτει ένδικα βοηθήματα και μέσα που είναι προφανώς απαράδεκτα ή αβάσιμα και να παραπέμπει, όταν συντρέχει περίπτωση κατά το άρθρο 12 παράγραφος 2, στο αρμόδιο δικαστήριο υποθέσεις που έχουν εισαχθεί σε αυτό αναρμόδιως. Με την ίδια απόφαση απορρίπτεται ή παραπέμπεται κατά περίπτωση και η τυχόν εκκρεμής αίτηση παροχής προσωρινής δικαστικής προστασίας.

2. Ο πρόεδρος του συμβουλίου διοίκησης ή ο δικαστής που διευθύνει το δικαστήριο ή ο οριζόμενος από αυτούς δικαστής, με πράξη του πάνω στο εισαγωγικό της δίκης δικογραφο του ενδίκου βοηθήματος ή μέσου, ορίζει το τμήμα ή τον δικαστή που θα προβεί στην κατά την προηγούμενη παράγραφο εκδίκασή του. Για τις υποθέσεις για τις οποίες έχει προσδιορισθεί δικάσιμος, η πιο πάνω αρμοδιότητα ανήκει στον πρόεδρο του οικείου τμήματος, ο οποίος με την ίδια πράξη διατάζει και τη διαγραφή τους από το πινάκιο.

3. Η απόφαση επιδίδεται σε αυτόν που άσκησε το ένδικο βοήθημα ή μέσο. Ο τελευταίος μπορεί, με αίτησή του που κατατίθεται εντός προθεσμίας εξήντα (60) ημερών από την επίδοση και πάντως όχι μετά την πάροδο τριών (3) ετών από την έκδοση της απόφασης, να ζητήσει τη συζήτηση της υπόθεσης στο ακροατήριο, καταβάλλοντας ως ειδικό επιπλέον παράβολο τριπλάσιο από το κατά περίπτωση προβλεπόμενο και, επί φορολογικών εν γένει διαφορών, το τριπλάσιο του κατά το άρθρο 277 παράγραφος 3 παραβόλου. Στην περίπτωση αυτή, η απόφαση που λήφθηκε σε συμβούλιο παύει να ισχύει και η υπόθεση εισάγεται για συζήτηση σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 127 και επομένων.

4. Για το καταβαλλόμενο κατά την προηγούμενη παράγραφο ειδικό παράβολο εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των παραγράφων 9 και 10 του άρθρου 277 του παρόντος. Επί απορρίψεως του ενδίκου βοηθήματος ή μέσου, το δικαστήριο, εκτιμώντας τις περιστάσεις, απαγγέλλει ως ποινή τον πολλαπλασιασμό έως και του τριπλασίου του ειδικού παραβόλου.»

Άρθρο 14

Στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 127 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας προστίθενται εδάφια, ως εξής:

«Στις φορολογικές εν γένει διαφορές, ο προσφεύγων μπορεί να ζητήσει τον ορισμό δικασίμου και πριν από τη διαβίβαση στο δικαστήριο του ενδίκου βοηθήματος από τη φορολογική αρχή, στην οποία έχει κατατεθεί το δικόγραφο της προσφυγής, προσκομίζοντας στο δικαστήριο επικυρωμένα αντίγραφα της προσφυγής και της πράξεως καταθέσεως. Στην περίπτωση αυτή, ο προσφεύγων

οφείλει να προσκομίσει άμεσα στη φορολογική αρχή αντίγραφο της πράξης κατάθεσης της προσφυγής του στο δικαστήριο.»

Άρθρο 15

Η παράγραφος 3 του άρθρου 135 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας αντικαθίσταται και προστίθεται παράγραφος 5, ως εξής:

«3. Με αίτηση του διαδίκου μπορεί να αναβληθεί η συζήτηση της υπόθεσης μόνο μία φορά ανά βαθμό δικαιοδοσίας, κατά την κρίση του δικαστηρίου, εφόσον συντρέχει σπουδαίος λόγος. Το δικαστήριο μπορεί πάντοτε να αναβάλλει τη συζήτηση της υπόθεσης αυτεπαγγέλτως, όταν συντρέχει σπουδαίος λόγος.»

«5. Το δικαστήριο, με απόφαση που καταχωρίζεται στα πρακτικά, μπορεί να επιδικάσει δικαστικά έξοδα ύψους εκατό (100) έως πεντακοσίων (500) ευρώ εις βάρος εκείνου, που ζήτησε την αναβολή, μετά από αίτημα του αντιδίκου του.»

Άρθρο 16

Στο άρθρο 155 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας προστίθεται νέα παράγραφος 3 και οι παράγραφοι 3 και 4 αναρθμούνται ως 4 και 5:

«3. Επίσης, το δικαστήριο με απόφασή του, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, μπορεί να ζητεί από τη Διοίκηση τη διενέργεια πολύπλοκων αριθμητικών υπολογισμών, σύμφωνα με τα κριθέντα με την απόφαση αυτή, ορίζοντας συγχρόνως ρητή δικάσιμο για την περαιτέρω εκδίκαση της υπόθεσης. Η σχετική έκθεση της Διοίκησης υποβάλλεται υποχρεωτικώς στο δικαστήριο είκοσι (20) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη νέα δικάσιμο.»

Άρθρο 17

1. Το άρθρο 200 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Σε κάθε περίπτωση που η προθεσμία ή η άσκηση της προσφυγής δεν συνεπάγεται κατά νόμο την αναστολή εκτέλεσης της προσβαλλόμενης εκτελεστής ατομικής διοικητικής πράξης και εφόσον στη συγκεκριμένη περίπτωση δεν έχει χορηγηθεί αναστολή από την αρμόδια διοικητική αρχή, μπορεί, ύστερα από αίτηση εκείνου που άσκησε την προσφυγή, να ανασταλεί, με συνοπτικά αιτιολογμένη απόφαση του δικαστηρίου, εν όλω ή εν μέρει η εκτέλεση της πράξης αυτής.»

Άρθρο 18

Το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 201 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Σε κάθε περίπτωση αναρμοδιότητας, η αίτηση αναστολής παραπέμπεται στο αρμόδιο δικαστήριο, υποχρεωτικά μαζί με την κύρια υπόθεση, κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 126Α.»

Άρθρο 19

Το άρθρο 202 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 202
Λόγοι αναστολής - Περιπτώσεις απόρριψης

1. Η αίτηση αναστολής γίνεται δεκτή όταν κρίνεται ότι η άμεση εκτέλεση της προσβαλλόμενης πράξης θα προκαλέσει στον αιτούντα βλάβη ανεπανόρθωτη ή δυσχερώς επανορθώσιμη σε περίπτωση ευδοκίμησης της προσφυγής. Η αίτηση όμως μπορεί να απορριφθεί, αν κατά τη στάθμιση της βλάβης του αιτούντος, των συμφερόντων τρίτων και του δημοσίου συμφέροντος, κρίνεται ότι οι αρνητικές συνέπειες από την αποδοχή θα είναι σοβαρότερες από την ωφέλεια του αιτούντος.

2. Αν το δικαστήριο εκτιμά ότι η προσφυγή είναι προδήλως βάσιμη, μπορεί να δεχθεί την αίτηση αναστολής, ακόμη και αν η βλάβη του αιτούντος από την άμεση εκτέλεση της προσβαλλόμενης πράξης δεν κρίνεται ως ανεπανόρθωτη ή δυσχερώς επανορθώσιμη. Αντίθετα, η αίτηση αναστολής μπορεί να απορριφθεί, ακόμη και σε περίπτωση ανεπανόρθωτης ή δυσχερώς επανορθώσιμης βλάβης, αν το δικαστήριο εκτιμά ότι η προσφυγή είναι προδήλως απαράδεκτη ή προδήλως αβάσιμη. Η χορήγηση αναστολής αποκλείεται κατά το μέρος που η προσβαλλόμενη πράξη έχει ήδη εκτελεσθεί.»

Άρθρο 20

1. Στο τέλος της παραγράφου 2 του άρθρου 203 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας προστίθεται εδάφιο, ως εξής:

«Στις φορολογικές εν γένει διαφορές, μαζί με την αίτηση αναστολής συνυποβάλλεται και επικυρωμένο αντίγραφο της προσφυγής.»

2. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 203 του αυτού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«Με την ίδια πράξη διατάζει τον αιτούντα να επιδώσει προς τη Διοίκηση και τον τρίτο, ο οποίος έχει δικαίωμα να ασκήσει παρέμβαση κατά τη δίκη της αντίστοιχης προσφυγής, αντίγραφα της αίτησης αναστολής και της προσφυγής με την πράξη ορισμού δικασίου.»

3. Η παράγραφος 5 του άρθρου 203 του αυτού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Ο αιτών οφείλει να προσκομίσει τα αποδεικτικά του στοιχεία έως τη λήξη της κατά την παράγραφο 3 προθεσμίας.»

Άρθρο 21

Το άρθρο 204 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Η εκδίκαση της αίτησης αναστολής γίνεται σε συμβούλιο, δεν καλούνται δε σε αυτήν οι διάδικοι. Το Δικαστήριο πάντως μπορεί να τους καλέσει και να τους ακούσει.

2. Αν η πράξη αφορά σε τρίτο που έχει δικαίωμα να ασκήσει πρόσθετη παρέμβαση κατά τη δίκη της αντίστοιχης προσφυγής, αυτός μπορεί με υπόμνημα που κατατίθεται το αργότερο εντός της προθεσμίας της παραγράφου 3 του προηγούμενου άρθρου, να εκθέσει τις απόψεις του, έστω και αν δεν έχει ασκήσει παρέμβαση.

3. Ο πρόεδρος του δικαστηρίου ή του οικείου τμήματος ή ο οριζόμενος από αυτούς δικαστής μπορεί, εφόσον υποβληθεί σχετικό αίτημα με την αίτηση αναστολής ή αυτοτελώς μετά την κατάθεσή της, να εκδώσει προσωρινή διαταγή αναστολής εκτέλεσης, η οποία καταχωρί-

ζεται κάτω από την αίτηση. Αποφαίνεται δε το ταχύτερο δυνατόν μετά την αποστολή του αποδεικτικού επίδοσης, με τη φροντίδα του αιτούντος, της αίτησης αναστολής που περιέχει το σχετικό αίτημα ή της αίτησης αναστολής και της αυτοτελούς αίτησης, καθώς και της προσφυγής με την πράξη ορισμού δικασίου που τυχόν ορίσθηκε, στη Διοίκηση, η οποία μπορεί να διατυπώσει τις απόψεις της μέσα σε δύο (2) εργάσιμες ημέρες από την επίδοση. Σε εξαιρετικά επειγούσεις περιπτώσεις, αποφαίνεται χωρίς τις πιο πάνω επιδόσεις, οι οποίες, σε περίπτωση εκδόσεως προσωρινής διαταγής, γίνονται από τον αιτούντα αμέσως. Σε διαφορετική περίπτωση η προσωρινή διαταγή ανακαλείται κατά τη διάταξη του επόμενου εδαφίου.

Η προσωρινή διαταγή ισχύει έως την έκδοση της απόφασης για την αίτηση αναστολής, μπορεί δε να ανακληθεί, ακόμη και αυτεπαγγέλτως, από τον πρόεδρο ή τον δικαστή που ορίσθηκε, καθώς και από το αρμόδιο για την αναστολή δικαστήριο. Η αίτηση ανακλήσεως προσωρινής διαταγής επιδίδεται στον αιτούντα, ο οποίος μπορεί να διατυπώσει τις απόψεις του μέσα σε δύο (2) εργάσιμες ημέρες από την επίδοση. Η επίδοση στον αιτούντα παραλείπεται σε εξαιρετικά επειγούσεις περιπτώσεις.»

Άρθρο 22

1. Στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 205 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας προστίθεται εδάφιο, ως εξής:

«Εκτός από την αναστολή εκτέλεσης της προσβαλλόμενης πράξης, μπορεί να διαταχθεί και κάθε άλλο, κατά περίπτωση, κατάλληλο μέτρο, χωρίς δέσμευση από τις προτάσεις των διαδικανών.»

2. Η πρώτη περίοδος της παραγράφου 3 του ιδίου άρθρου αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Με τη ίδια απόφαση, με την οποία διατάσσεται η αναστολή εκτέλεσης ή άλλο κατάλληλο μέτρο, είναι δυνατόν, ακόμη και χωρίς σχετικό αίτημα:».

3. Η παράγραφος 4 του ιδίου άρθρου καταργείται και οι παράγραφοι 5 και 6 αναριθμούνται σε 4 και 5 και προστίθεται παράγραφος 6 ως εξής:

«6. Αν υποβληθεί παραίτηση από την αίτηση αναστολής συντάσσεται σχετικό πρακτικό και αποδίδεται το παράβολο στον αιτούντα.»

Άρθρο 23

Το άρθρο 206 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Σε κάθε περίπτωση που η προθεσμία ή η άσκηση του ενδίκου μέσου δεν συνεπάγεται κατά νόμο την αναστολή εκτέλεσης της προσβαλλόμενης απόφασης, μπορεί, ύστερα από αίτηση εκείνου που άσκησε το ένδικο μέσο, να ανασταλεί, με συνοπτικά αιτιολογημένη απόφαση του δικαστηρίου, εν όλω ή εν μέρει η εκτέλεση της απόφασης αυτής.»

Άρθρο 24

Το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 207 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Σε κάθε περίπτωση αναριθμοδιότητας, η αίτηση αναστολής παραπέμπεται στο αρμόδιο δικαστήριο, υποχρεωτικά μαζί με την κύρια υπόθεση, κατ' εφαρμογή των

διατάξεων του άρθρου 126Α.»

Άρθρο 25

Το άρθρο 208 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 208

Λόγοι αναστολής - Περιπτώσεις απόρριψης

1. Η αίτηση αναστολής γίνεται δεκτή, όταν κρίνεται ότι η άμεση εκτέλεση της προσβαλλόμενης απόφασης θα προκαλέσει στον αιτούντα βλάβη ανεπανόρθωτη ή δυσχερώς επανορθώσιμη σε περίπτωση ευδοκίμησης του ενδίκου μέσου. Η αίτηση όμως μπορεί να απορριφθεί αν, κατά τη στάθμιση της βλάβης του αιτούντος, των συμφερόντων τρίτων και του δημοσίου συμφέροντος, κρίνεται ότι οι αρνητικές συνέπειες από την αποδοχή θα είναι σοβαρότερες από την αφέλεια του αιτούντος.

2. Αν το δικαστήριο εκτιμά ότι το ένδικο μέσο είναι προδήλως βάσιμο, μπορεί να δεχθεί την αίτηση αναστολής, ακόμη και αν η βλάβη του αιτούντος από την άμεση εκτέλεση της προσβαλλόμενης απόφασης δεν κρίνεται ως ανεπανόρθωτη ή δυσχερώς επανορθώσιμη. Η αίτηση αναστολής μπορεί να απορριφθεί ακόμη και σε περίπτωση ανεπανόρθωτης ή δυσχερώς επανορθώσιμης βλάβης, αν το δικαστήριο εκτιμά ότι το ένδικο μέσο είναι προδήλως απαράδεκτο ή προδήλως αβάσιμο. Η χορήγηση αναστολής αποκλείεται κατά το μέρος που η προσβαλλόμενη απόφαση έχει ήδη εκτελεσθεί.»

Άρθρο 26

Στο τέλος του άρθρου 209 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Αν ο φάκελος δεν έχει ακόμη διαβιβασθεί στο δευτεροβάθμιο δικαστήριο, κατά το άρθρο 126 παράγραφος 4, η απόφαση για την αναστολή και την προσωρινή διαταγή εκδίδεται με βάση τα προσκομιζόμενα από τους διαδίκους στοιχεία, μεταξύ των οπίων περιλαμβάνονται απαραίτητως επικυρωμένα αντίγραφα της έφεσης, της προσβαλλόμενης απόφασης και των δικογράφων και υπομημάτων της πρωτόδικης δίκης.»

Άρθρο 27

Οι παράγραφοι 1, 2, 3 και 4 του άρθρου 210 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας αντικαθίστανται ως εξής:

«1. Αν ασκηθεί προσφυγή ή αγωγή, εκείνος που την άσκησε μπορεί, με αίτησή του, να ζητήσει από το δικαστήριο τη λήψη μέτρων για την προσωρινή ρύθμιση της κατάστασης. Το δικαστήριο, αν γίνει δεκτή εν όλω ή εν μέρει η αίτηση, μπορεί να διατάξει προς τούτο κάθε πρόσφορο κατά την κρίση του μέτρο.

2. Αρμόδιο για την προσωρινή ρύθμιση της κατάστασης είναι το τριμελές ή το μονομελές δικαστήριο, στο οποίο εκκρεμεί η προσφυγή ή αγωγή, εφόσον αυτό είναι αρμόδιο για την εκδίκαση της κύριας υπόθεσης. Σε περίπτωση αναρμοδιότητας η αίτηση παραπέμπεται στο αρμόδιο δικαστήριο, υποχρεωτικά μαζί με την κύρια υπόθεση, κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 126Α.

3. Λόγο προσωρινής ρύθμισης της κατάστασης μπορεί να θεμελιώσει το κατεπείγον της συγκεκριμένης ρύθμισης, καθώς και ο κίνδυνος να καταστεί, με την πάροδο

του χρόνου, αδύνατη ή ιδιαίτερα δυσχερής η ρύθμιση της κατάστασης, ακόμη και αν εκδοθεί ευνοϊκή οριστική απόφαση για την αντίστοιχη προσφυγή ή αγωγή.

4. Η αίτηση για την προσωρινή ρύθμιση της κατάστασης μπορεί να απορριφθεί:

α) αν, κατά τη στάθμιση της βλάβης του αιτούντος, των συμφερόντων τρίτων και του δημοσίου συμφέροντος, κρίνεται ότι οι αρνητικές συνέπειες από την αποδοχή της αίτησης θα είναι σοβαρότερες από την αφέλεια του αιτούντος,

β) αν η αντίστοιχη προσφυγή ή αγωγή είναι προδήλως απαράδεκτη ή προδήλως αβάσιμη.»

Άρθρο 28

Η παράγραφος 2 του άρθρου 215 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Οι διατάξεις των παραγράφων 3 και 6 του άρθρου 205 έχουν ανάλογη εφαρμογή και στην περίπτωση της προσωρινής επιδικασης απαίτησης.»

Άρθρο 29

Η παράγραφος 1 του άρθρου 218 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Καθ' ύλην αρμόδιο δικαστήριο προς εκδίκαση των κατά το άρθρο 216 διαφορών είναι, στον πρώτο βαθμό, το μονομελές πρωτοδικείο, ενώ στο δεύτερο βαθμό το τριμελές εφετείο.»

Άρθρο 30

Η παράγραφος 1 του άρθρου 219 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Προς άσκηση ανακοπής νομιμοποιείται εκείνος που έχει άμεσο, προσωπικό και ενεστώς έννομο συμφέρον ή στον οποίο αναγνωρίζεται τέτοιο δικαίωμα από ειδική διάταξη νόμου.»

Άρθρο 31

Στο άρθρο 227 του αυτού Κώδικα προστίθεται παράγραφος 3 ως εξής:

«3. Η ανακοπή κατά της πράξης ταμειακής βεβαίωσης μπορεί να σωρευθεί, κυρίως ή επικουρικώς, στο ίδιο εισαγωγικό της δίκης δικόγραφο με την κατά το άρθρο 63 παράγραφος 1 προσφυγή κατά της πράξης που συνιστά τίτλο με βάση τον οποίο έγινε η βεβαίωση. Στην περίπτωση αυτή, εφόσον η προσφυγή ασκείται εμπροθέσμως, λογίζεται πάντοτε εμπρόθεσμη και η ανακοπή. Η καθ' ύλην και κατά τόπον αρμοδιότητα προσδιορίζεται κατά τις διατάξεις που διέπουν την προσφυγή.»

Άρθρο 32

Το άρθρο 268 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 268

1. Καθ' ύλην αρμόδιο δικαστήριο προς εκδίκαση των κατά το προηγούμενο άρθρο διαφορών είναι, σε πρώτο και σε τελευταίο βαθμό, το τριμελές διοικητικό πρωτοδικείο.

2. Κατά τόπον αρμόδιο δικαστήριο είναι εκείνο στην περιφέρεια του οποίου έχει την έδρα του το οικείο νομικό πρόσωπο.»

Άρθρο 33

Η παράγραφος 1 του άρθρου 269 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Για την επίλυση των διαφορών του άρθρου 267 ασκείται ένσταση.»

Άρθρο 34

Η παράγραφος 2 του άρθρου 274 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Προκειμένου για απαιτήσεις αμέσως ή εμμέσως ασφαλισμένων κατά των οργανισμών κοινωνικής ασφαλισης, καθώς και για απαιτήσεις για κάθε είδους αποδοχές του προσωπικού γενικώς του Δημοσίου, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτης και δεύτερης βαθμίδας και των λοιπών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, οι οποίες ρυθμίζονται από διατάξεις κανονιστικού περιεχομένου, έστω και αν βασίζονται σε παράνομες πράξεις ή στις περί αδικαιολογήτου πλουτισμού διατάξεις, δεν καταβάλλεται τέλος δικαστικού ενσήμου για το αίτημα της αγωγής ή της κύριας παρέμβασης μέχρι του ποσού των έξι χιλιάδων (6.000) ευρώ.»

Άρθρο 35

Το εδάφιο γ' της παραγράφου 4 του άρθρου 275 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«γ) η αμοιβή του πληρεξουσίου δικηγόρου, για τη σύνταξη του εισαγωγικού δικογράφου της δικης ή του δικογράφου της παρέμβασης, καθώς και για την παράσταση σε κάθε συζήτηση, όπως η αμοιβή αυτή ορίζεται για κάθε περίπτωση από την εκάστοτε ισχύουσα διατίμηση για την προείσπραξη των δικηγορικών αμοιβών».»

Άρθρο 36

1. Τα ποσά του παραβόλου, που ορίζονται στις περιπτώσεις α' και β' της παραγράφου 2 του άρθρου 277 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας σε 1.500 και 3.000 δραχμές, αναπροσαρμόζονται σε είκοσι πέντε (25) και πενήντα (50) ευρώ αντιστοίχως.

2. Μετά το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 3 του αυτού άρθρου προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Αν το παράβολο υπερβαίνει το ποσό των τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ, καταβάλλεται το ποσό αυτό και το επιπλέον τυχόν οφειλόμενο παράβολο καταλογίζεται με την απόφαση, σε περίπτωση απόρριψης ή εν μέρει αποδοχής της έφεσης ή της αντέφεσης.»

3. Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 4 του αυτού άρθρου αντικαθίσταται ως εξής:

«Αν η φορολογική αρχή δεν αποστείλει, εντός της ως άνω προθεσμίας, σημείωμα, ο υπόχρεος καταβάλει παράβολο ανερχόμενο σε ένα τοις εκατό (1%) του ποσού της διαφοράς φόρου, που καθορίσθηκε στην πρωτόδικη απόφαση, οπότε το δικαστήριο χωρεί στη συζήτηση της υποθέσεως καταλογίζοντας με την απόφασή του το επιπλέον τυχόν οφειλόμενο παράβολο ή διατάσσοντας την επιστροφή του επιπλέον καταβληθέντος, ανάλογα με την έκβαση της δίκης.»

4. Τα ποσά του παραβόλου, που ορίζονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 36 του π.δ. 18/1989 (ΦΕΚ 8 Α') σε εννέα (9), δεκαπέντε (15) και τριάντα (30) ευρώ, αναπροσαρμόζονται σε πενήντα (50), εκατό (100) και διακόσια (200) ευρώ αντιστοίχως.

Άρθρο 37

Στο τέλος του άρθρου 285 του ιδίου Κώδικα προστίθεται παράγραφος 3 ως εξής:

«3. Οι διατάξεις που προβλέπουν υπέρ του Δημοσίου ή των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου την αναστολή εκτέλεσης τελεσίδικων δικαστικών αποφάσεων, μέχρις ότου αυτές καταστούν αμετάκλητες, παύουν να ισχύουν όσον αφορά στη διοικητική δίκη.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' Λοιπές διατάξεις για τη θελτίωση και επιτάχυνση της δίκης

Άρθρο 38

1. Οι διατάξεις της παραγράφου 9 του άρθρου 13 του ν. 2523/1997 (ΦΕΚ 179 Α'), όπως ισχύουν, εφαρμόζονται αναλόγως και για την εκδίκαση των προσφυγών των περιπτώσεων γ', δ' και ε' της παραγράφου 4 του άρθρου 1 του ν. 1406/1983, η οποία προστίθεται με το άρθρο 51 παράγραφος 1 του παρόντος.

2. Στο τέλος της παραγράφου 4 του άρθρου 14 του ν. 2523/1997 προστίθεται εδάφιο, ως εξής:

«Για την εκδίκαση της προσφυγής εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις της παραγράφου 9 του προηγούμενου άρθρου, όπως ισχύουν.»

3. Στο τέλος της παραγράφου 4 του άρθρου 153 του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα (ν. 2960/2001, ΦΕΚ 265 Α') προστίθεται εδάφιο, ως εξής:

«Για την εκδίκαση της προσφυγής εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις της παραγράφου 9 του άρθρου 13 του ν. 2523/1997, όπως ισχύουν. Η προθεσμία για την άσκηση της προσφυγής και η άσκησή της δεν αναστέλλονται την εκτέλεση της προσβαλλόμενης πράξης.»

Άρθρο 39

1. Το εδάφιο η' του άρθρου 29 του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 1756/1988 (ΦΕΚ 35 Α'), όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«η) Ασκεί αίτηση αναιρέσεως ή έφεση υπέρ του νόμου στο Συμβούλιο της Επικρατείας, κατά το άρθρο 53 παρ. 5 και το άρθρο 58 παρ. 4 του π.δ. 18/1989, όπως ισχύουν. Για το σκοπό αυτόν δικαιούται να ζητεί πληροφορίες και στοιχεία από κάθε αρχή και δικαστήριο. Τα έγγραφα και η όλη διαδικασία της αιτήσεως αναιρέσεως ή εφέσεως υπέρ του νόμου δεν υπόκεινται σε κανένα τέλος, εισφορά ή παράβολο.»

2. Στο άρθρο 29 του αυτού νόμου προστίθεται εδάφιο θ' και τα εδάφια θ' και ι' αναριθμούνται ως ι' και ια'.

«θ) Ζητεί κατά προτίμηση προσδιορισμό δικασίμου για την εκδίκαση υπόθεσης που εκκρεμεί σε πρώτο ή δεύτερο βαθμό, στην οποία ανακύπτει νέο νομικό ζήτημα που παρουσιάζει μείζονα σπουδαιότητα ή τίθεται σε μεγάλο αριθμό υποθέσεων που εκκρεμούν στα διοικητικά δικαστήρια. Στην περίπτωση αυτή, η δικάσιμος δεν μπορεί να

απέχει περισσότερο των δύο (2) μηνών από την περιέλευση του σχετικού εγγράφου στο δικαστήριο και η απόφαση εκδίδεται μέσα σε δύο (2) μήνες από τη συζήτηση της υπόθεσης.»

Άρθρο 40

1. Σε δίκες ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, του Ελεγκτικού Συνεδρίου και των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων στις οποίες τίθενται ζητήματα αφορώντα σε ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα, κατά την έννοια του άρθρου 2 του ν. 2472/1997 (ΦΕΚ 50 Α'), κάθε ενδιαφερόμενος μπορεί, με αίτησή του στον Πρόεδρο του αρμόδιου Δικαστηρίου ή σχηματισμού, να ζητήσει να μην αναφέρονται αμέσως ή εμμέσως τα στοιχεία της ταυτότητάς του τόσο κατά την ακροαματική διαδικασία όσο και στη δημοσιεύμενη δικαστική απόφαση.

2. Η αίτηση αυτή υποβάλλεται είτε με το εισαγωγικό δικόγραφο είτε αυτοτελώς, σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο μέχρι και την ημέρα δημοσιεύσεως της δικαστικής αποφάσεως.

3. Αν με διάταξη το αίτημα γίνει δεκτό, τότε τα στοιχεία αυτά μνημονεύονται εφεξής με κωδικά ψηφία ή αριθμούς που ορίζονται με τη διάταξη αυτή.

4. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης ρυθμίζονται οι αναγκαίες λεπτομέρειες για την εφαρμογή των ανωτέρω διατάξεων.

Άρθρο 41

Αν ένδικο βοήθημα απορριφθεί τελεσιδίκως για έλλειψη δικαιοδοσίας του δικαστηρίου, το αντίστοιχο ένδικο βοήθημα που προβλέπει ο νόμος, εφόσον ασκηθεί ενώπιον του κατά δικαιοδοσία αρμόδιου δικαστηρίου εντός ανατρεπτικής προθεσμίας δύο (2) μηνών από την επίδοση της τελεσιδίκης απορριπτικής απόφασης στον ενδιαφερόμενο ή αφότου καταστεί τελεσιδίκη η επιδοθείσα πρωτόδικη απόφαση, λογίζεται, ως προς όλες τις έννομες συνέπειες, ότι ασκήθηκε κατά το χρόνο της άσκησης εκείνου που απορρίφθηκε. Αν η απορριπτική απόφαση είχε επιδοθεί ή είχε καταστεί τελεσιδίκη πριν από τη δημοσίευση του νόμου αυτού, η παραπάνω προθεσμία αρχίζει από τη δημοσίευση του νόμου.

Το δικαστικό ένσημο, που τυχόν έχει καταβληθεί για το ένδικο βοήθημα που απορρίφθηκε, συνυπολογίζεται και για το ένδικο βοήθημα που ασκείται ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου.

Άρθρο 42

1. Οι δικαστικές αποφάσεις και πράξεις, οι εκθέσεις, τα δικόγραφα και κάθε άλλο έγγραφο που απευθύνεται στα δικαστήρια ή εκδίδεται από αυτά επιτρέπεται να κατατίθενται, να επιδίονται και να διακινούνται με ηλεκτρονικά μέσα. Με όμοιο τρόπο είναι δυνατόν να καταβάλλονται παράβολα, δικαστικά ένσημα και οποιαδήποτε τέλη υπέρ του Δημοσίου ή νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου.

2. Το δικαστήριο, κατ' αίτηση των διαδίκων ή αυτεπαγγέλτων, επιτρέπεται να εξετάζει μάρτυρες, πραγματογνώμονες και διαδίκους χωρίς αυτοί να παρίστανται στην αίθουσα συνεδριάσεώς του. Η εξέταση διεξάγεται με ταυτόχρονη μετάδοση εικόνας και ήχου στην αίθουσα συνεδριάσεως του δικαστηρίου και στον τόπο εξέτασης

των μαρτύρων, πραγματογνωμόνων και διαδίκων. Η ανωτέρω εξέταση γίνεται με παρουσία δικαστή και επέχει θέση εξέτασης στο ακροατήριο. Η απόφαση του δικαστηρίου, που λαμβάνεται κατά την παρούσα παράγραφο, δεν υπόκειται σε ένδικο μέσο.

3. Με διάταγμα που εκδίδεται ύστερα από πρόταση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Δικαιοσύνης καθορίζονται τα δικαστήρια, το είδος των υποθέσεων, η διαδικασία εισπράξεως των παραβόλων, δικαστικών ενσήμων και τελών, οι ειδικότερες προϋποθέσεις και κάθε άλλο ζήτημα που είναι αναγκαίο για την εφαρμογή των διατάξεων των προηγούμενων παραγράφων.

4. Η τήρηση των βιβλίων, που προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις για τη διεκπεραίωση των εργασιών των δικαστηρίων και εισαγγελών, μπορεί να γίνεται ηλεκτρονικά με τη χρήση μηχανογραφικού συστήματος. Με απόφαση του αρμόδιου για την κατάρτιση του κανονισμού εσωτερικής υπηρεσίας οργάνου, η οποία αναρτάται στον πίνακα ανακοινώσεων του δικαστηρίου ή της εισαγγελίας, διαπιστώνεται η ύπαρξη της κατάλληλης τεχνικής υποδομής και καθορίζεται η ημερομηνία εφαρμογής του προηγούμενου εδαφίου. Από την ημερομηνία αυτή μπορεί να ορίζεται ότι καταργούνται όλα ή ορισμένα από τα τηρούμενα βιβλία.

Άρθρο 43 **Αύξηση οργανικών θέσεων δικαστικών λειτουργών**

Ο αριθμός των οργανικών θέσεων των δικαστικών λειτουργών του Συμβουλίου της Επικρατείας, των Πολιτικών και Ποινικών Δικαστηρίων, του Ελεγκτικού Συνεδρίου και των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων αυξάνεται από 1-3-2008 ως εξής:

Α. Των Παρέδρων του Συμβουλίου της Επικρατείας κατά δύο (2) και ορίζονται συνολικά σε πενήντα έξι (56).

Β. α) Των Αρεσπαγιτών κατά τέσσερις (4) και ορίζονται συνολικά σε εξήντα ένας (61),

β) των Αντεισαγγελέων Αρείου Πάγου κατά μία (1) και ορίζονται συνολικά σε δέκα οκτώ (18),

γ) των Εφετών κατά δέκα (10) και ορίζονται συνολικά σε τετρακόσιες τέσσερις (404),

δ) των Πρωτοδικών και Παρέδρων Πρωτοδικείου κατά είκοσι (20) και ορίζονται συνολικά σε οκτακόσιες πενήντα επτά (857),

ε) των Αντεισαγγελέων Πρωτοδικών και Παρέδρων Εισαγγελίας κατά επτά (7) και ορίζονται συνολικά σε διακόσιες πενήντα οκτώ (258).

Γ. Των Συμβούλων του Ελεγκτικού Συνεδρίου κατά δύο (2) και ορίζονται συνολικά σε τριάντα (30).

Δ. α) Των Εφετών των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων κατά επτά (7) και ορίζονται συνολικά σε διακόσιες πέντε (205),

β) των Προέδρων Πρωτοδικών των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων κατά δύο (2) και ορίζονται συνολικά σε ενενήντα οκτώ (98),

γ) των Πρωτοδικών και Παρέδρων τακτικών διοικητικών δικαστηρίων κατά δεκαπέντε (15) και ορίζονται συνολικά σε τετρακόσιες είκοσι επτά (427).

Άρθρο 44

Στο τέλος της παραγράφου 2 του άρθρου 23 του ν. 1756/1988 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Η απόφαση της Ολομέλειας λαμβάνεται μετά από

διάσκεψη στην οποία αρκεί να παρίστανται τουλάχιστον δεκαπέντε (15) μέλη (τακτική Ολομέλεια) ή είκοσι εννέα (29) μέλη (πλήρης Ολομέλεια) εκ των συμμετασχόντων στη συζήτηση της υπόθεσης μελών αυτής, εφόσον τα ελλείποντα μέλη έχουν αποβιώσει ή αποχωρήσει από την υπηρεσία ή συντρέχει στο πρόσωπο τους σοβαρό κώλυμα, που αναφέρεται στο πρακτικό της διάσκεψης.»

Άρθρο 45

1. Η παράγραφος 7 του άρθρου 80 και η παράγραφος 7 του Κεφ. Γ' του άρθρου 82 του ν. 1756/1988, όπως τα άρθρα αυτά έχουν αντικατασταθεί από τα άρθρα 1 και 3 του ν. 3514/2006 (ΦΕΚ 266 Α'), καταργούνται. Όπου στο νόμο 3514/2006 αναφέρονται οι λέξεις «επίκουρος επιθεωρητής», οι λέξεις αυτές απαλείφονται.

2. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού ισχύουν από 16 Σεπτεμβρίου 2008.

3. Το τρίτο και τέταρτο εδάφιο του άρθρου 51 του ν. 1756/ 1988, που προστέθηκαν με την παράγραφο 1 του άρθρου 14 του ν. 3038/2002 (ΦΕΚ 180 Α') και την παράγραφο 1 του άρθρου 6 του ν. 3206/2003 (ΦΕΚ 298 Α'), καταργούνται.

Άρθρο 46

Η παράγραφος 6 του άρθρου 16 του ν. 2664/1998 «Εθνικό Κτηματολόγιο και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 275 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Με απόφαση του δικαστή ή του τριμελούς συμβουλίου που διευθύνει το δικαστήριο ορίζεται σε κάθε Πρωτοδικείο, στην περιφέρεια του οποίου λειτουργεί Κτηματολογικό Γραφείο, ένας πρωτοδικης ως κτηματολογικός δικαστής, κατά προτίμηση μεταξύ των αρχαιοτέρων, καθώς και ο αναπληρωτής του. Με την ίδια απόφαση ορίζεται η θητεία του τακτικού και του αναπληρωματικού κτηματολογικού δικαστή, η οποία δεν μπορεί να υπερβεί συνολικά τα πέντε (5) έτη. Αντικατάσταση αυτού γίνεται με όμοια απόφαση, εάν συντρέχει σπουδαίος λόγος. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης μπορεί να αυξάνεται ο αριθμός των κτηματολογικών δικαστών με τους αναπληρωτές τους, που ορίζονται σε κάθε Πρωτοδικείο.»

Άρθρο 47

1. Οι κενές θέσεις ειρηνοδικών καλύπτονται από τον πίνακα επιτυχόντων του διαγωνισμού της 22ας Σεπτεμβρίου 1997/25ης Οκτωβρίου 1997 (ΦΕΚ τ. Παράρτημα 33/9.7.1998). Η ισχύς του πίνακα παρατείνεται μέχρις εξαντλήσεώς του.

2. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης μπορεί οι ανωτέρω, πριν από το διορισμό τους, να εκπαιδευτούν μέχρι ένα τρίμηνο στην Εθνική Σχολή Δικαστών, σύμφωνα με το πρόγραμμα που καταρτίζεται από το Συμβούλιο Σπουδών της Σχολής.

3. Κατά το χρονικό διάστημα της εκπαίδευσής τους, έχουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των σπουδαστών της Σχολής και λαμβάνουν τις αποδοχές που προβλέπονται στο άρθρο 3 παρ. 4 του ν. 2236/1994 (ΦΕΚ 146 Α'), όπως ισχύει. Η επίδοσή τους στη Σχολή αξιολογείται από τον υπεύθυνο για την εκπαίδευσή τους δικαστικό λειτουργό, η σχετική δε έκθεση καταχωρίζεται στον ατομικό φάκελο κάθε ειρηνοδίκη.

4. Με όμοια απόφαση καθορίζεται ο χρόνος ενάρξεως της εκπαίδευσής τους και κάθε άλλη λεπτομέρεια, που είναι αναγκαία για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 48

Για τη συμμετοχή του Αρείου Πάγου στην Ένωση «Δίκτυο των Προέδρων των Ανωτάτων Δικαστηρίων της Ευρωπαϊκής Ένωσης» (Association «Network of the Presidents of the Supreme Judicial Courts of the European Union»), που εδρεύει στο Παρίσι, καταβάλλεται ετήσια εισφορά. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Δικαιοσύνης, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζεται το ύψος της εισφοράς που καταβάλλεται από 1.1.2007 για τη συμμετοχή του Αρείου Πάγου στην ανωτέρω Ένωση.

Άρθρο 49

1. Η περίπτωση γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του ν. 702/1977 (ΦΕΚ 268 Α'), όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«γ) την πρόσληψη και την κατάσταση γενικά του πρωτοδικού του Δημοσίου, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτης και δεύτερης βαθμίδας και των λοιπών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, ανεξάρτητα από τη φύση της σχέσης που το συνδέει, καθώς και την πρόσληψη και την κατάσταση γενικά του πρωτοδικού νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου όπου η πρόσληψη αυτή γίνεται με βάση ειδική διοικητική διαδικασία».

2. Η περίπτωση ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του ν. 702/1977, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«ε) την ίδρυση και λειτουργία ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων και φροντιστηρίων, το πρωτοδικό γενικά των ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων και φροντιστηρίων και την επιβολή κυρώσεων για παραβάσεις της σχετικής νομοθεσίας».

3. Η περίπτωση η' της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του ν. 702/1977, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«η) το χαρακτηρισμό κτισμάτων ή κατασκευών ως αυθαίρετων, ανεξαρτήτως της νομοθεσίας κατ' εφαρμογή της οποίας έγινε ο χαρακτηρισμός, και την εξαίρεσή τους από την κατεδάφιση. Επίσης, την αυθαίρετη μεταβολή χρήσης και την επιβολή προστίμων αυθαίρετων».

4. Στο άρθρο 1 παράγραφος 1 του ν. 702/1977, όπως ισχύει, προστίθεται περίπτωση ι', ως εξής:

«ι) την έκδοση αδειών υπαίθριων διαφημίσεων και επιγραφών, καθώς και την αφαίρεση παράνομων υπαίθριων διαφημίσεων και επιγραφών και την επιβολή σχετικών προστίμων».

5. Η περίπτωση δ' της παραγράφου 2 του άρθρου 1 του ν. 702/1977, όπως ισχύει, καταργείται.

6. Το άρθρο 5Α του ν. 702/1977, που προστέθηκε με το άρθρο 3 του ν. 2944/2001(ΦΕΚ 222 Α'), αντικαθίσταται ως εξής:

«Οι αιτοφάσεις των διοικητικών εφετείων που εκδίδονται επί των διαφορών των περιπτώσεων α', β', γ', δ' και ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του παρόντος νόμου δεν υπόκεινται σε έφεση. Εξαιρούνται και υπόκεινται σε έφεση οι διαφορές που αφορούν: α) στο διορισμό, στην πρόσληψη, στη μονιμοποίηση, στη μετάταξη, στην επιλογή ή προαγωγή σε θέση Προϊσταμένου Διεύθυνσης ή Τμήματος, εφόσον αυτή δεν γίνεται για ορισμένο χρόνο, και στη λύση της υπαλληλικής σχέσης των

υπαλλήλων (πολιτικών ή δικαστικών) του Δημοσίου, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτης και δεύτερης βαθμίδας και των λοιπών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, καθώς και στην πρόσληψη, μετάταξη και λύση της υπαλληλικής σχέσης του προσωπικού των νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου, β) στο διορισμό ή τη μονιμοποίηση των στρατιωτικών υπαλλήλων και των υπαλλήλων των σωμάτων ασφαλείας και στην αποστρατεία τους, γ) στην εισαγωγή και οριστική απομάκρυνση μαθητών των παραγωγικών σχολών της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του παρόντος νόμου, δ) στην εκλογή και γενικά την υπηρεσιακή κατάσταση των λεκτόρων των ανωτάτων εκπαιδευτικών ίδρυμάτων (πανεπιστημίων), ε) στην αναγνώριση τίτλων σπουδών της αλλοδαπής, στ) στην ίδρυση και λειτουργία φροντιστηρίων και ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων.»

7. Οι διατάξεις αυτού του άρθρου δεν καταλαμβάνουν τις εκκρεμείς κατά τη δημοσίευση του παρόντος υποθέσεις.

Άρθρο 50

Στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του ν. 702/1977 προστίθεται περίπτωση στ', ως εξής:

«στ) Για τη δικαστική δαπάνη εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 275 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας.»

Άρθρο 51

1. Στο άρθρο 1 του ν. 1406/1983 (ΦΕΚ 182 Α'), όπως ισχύει, προστίθεται παράγραφος 4, ως εξής:

«4. Στη δικαιοδοσία των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων υπάγονται, εκδικαζόμενες ως διαφορές ουσίας, οι διαφορές που προκύπτουν:

α) από την επιβολή διοικητικών κυρώσεων: αα) για παράβαση των διατάξεων και ρυθμίσεων της εργατικής νομοθεσίας και της νομοθεσίας για την υγειεινή και ασφάλεια της εργασίας, ββ) για παράβαση των διατάξεων της νομοθεσίας περί τουριστικών επιχειρήσεων οποιασδήποτε μορφής και κατηγορίας και ασκήσεως τουριστικών επαγγελμάτων, ιδίως της νομοθεσίας περί ξενοδοχείων, τουριστικών γραφείων και λεωφορείων, γγ) για παράβαση των διατάξεων του Κώδικα Δημοσίου Ναυτικού Δικαίου (ν.δ. 187/1973 - ΦΕΚ 261 Α') και των κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδόμενων κανονιστικών πράξεων, δδ) για παράβαση των διατάξεων της νομοθεσίας περί προστασίας των καταναλωτών,

β) από πράξεις που εκδίδονται βάσει της νομοθεσίας περί διαχείρισης των υδάτινων πόρων,

γ) από την άρνηση χορήγησης αποδεικτικού ή βεβαιώσεως ενημερότητας για χρέη προς το Δημόσιο ή τους φορείς κοινωνικής ασφάλισης από οποιαδήποτε αιτία, κατά τις οικείες διατάξεις, όπως εκάστοτε ισχύουν,

δ) από την έκδοση πράξεων, με τις οποίες διατάσσεται η προσωρινή παύση λειτουργίας καταστήματος, γραφείου, εργοστασίου, εργαστηρίου και γενικά επαγγελματικής εγκατάστασης επιτηδευματία, λόγω φορολογικών παραβάσεων ή λόγω οφειλής προς το Δημόσιο από οποιαδήποτε αιτία,

ε) από την άρνηση θεώρησης φορολογικών βιβλίων και στοιχείων, λόγω μη εκπληρώσεως ληξιπρόθεσμων και απαιτητών οφειλών,

στ) από πράξεις, οι οποίες εκδίδονται με βάση τις κοι-

νοτικές και εθνικές διατάξεις, οι οποίες διέπουν την κοινή οργάνωση αγορών και αφορούν στην καταβολή των προβλεπόμενων από τις ανωτέρω διατάξεις κοινοτικών ενισχύσεων, επιδοτήσεων και λοιπών χρηματικών παροχών ή στην επιβολή κάθε σχετικού μέτρου ή κυρώσεως,

ζ) από τις πράξεις παραχωρήσεως κοινοχρήστων χώρων, σε εκμεταλλεύμενους καταστήματα κάθε είδους προς εξυπηρέτηση της λειτουργίας τους,

η) από τη χορήγηση αδειών ασκήσεως υπαιθρίου εμπορίου και λαϊκών αγορών,

θ) από τη χορήγηση αδειών εγκαταστάσεως και λειτουργίας πρατηρίων καυσίμων, σταθμών αυτοκινήτων και πλυντηρίων – λιπαντηρίων αυτοκινήτων και την επιβολή διοικητικών κυρώσεων για παράβαση της οικείας νομοθεσίας.»

2. Στο άρθρο 1 του ν. 1406/1983 προστίθεται παράγραφος 5 ως εξής:

«5. Με την επιφύλαξη των περιπτώσεων ε', η', και ι' της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του ν. 702/1977, οι διαφορές που προκύπτουν από την έκδοση διοικητικών πράξεων, οι οποίες αφορούν στην επιβολή αποκλειστικά και μόνο προστίμου, εκδικάζονται, ως διαφορές ουσίας, από τα κατά τόπον αρμόδια Διοικητικά Πρωτοδικεία.

Εξακολουθούν να υπάγονται στην ακυρωτική αρμοδιότητα του Συμβουλίου της Επικρατείας οι διαφορές που προκύπτουν από πράξεις επιβολής προστίμου, τις οποίες εκδίδουν η Τράπεζα της Ελλάδος και οι ανεξάρτητες διοικητικές αρχές, εφόσον δεν προβλέπει άλλως η νομοθεσία τους.»

3. Στο άρθρο 1 του ν. 1406/1983, όπως ισχύει, προστίθεται παράγραφος 6 ως εξής:

«6. Στη δικαιοδοσία των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων υπάγονται, εκδικαζόμενες ως διαφορές ουσίας, όλες οι διαφορές που αναφύονται στις περιπτώσεις των παραγράφων 2, 3 και 4, ανεξάρτητα από την ιδιότητα εκείνου που ασκεί το οικείο ένδικο βοήθημα.»

4. Οι διατάξεις αυτού του άρθρου δεν καταλαμβάνουν τις εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος υποθέσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' ΘΕΜΑΤΑ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΚΑΙ ΤΑΚΤΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Άρθρο 52

1. Η παράγραφος 1 του Κεφαλαίου Α' του άρθρου 17 του ν. 1756/1988 αντικαθίσταται ως εξής:

«Με την επιφύλαξη του άρθρου 23, κάθε δικαστήριο ή εισαγγελία καθώς και οι Γενικές Επιτροπείες του Ελεγκτικού Συνεδρίου και των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων καταρτίζουν κανονισμό εσωτερικής υπηρεσίας, ο οποίος συμπληρώνεται, τροποποιείται ή αντικαθίσταται, όταν επιβάλλεται από υπηρεσιακές ανάγκες.»

2. Η περίπτωση β' της παραγράφου 2 του Κεφαλαίου Α' του άρθρου 17 του ίδιου νόμου αντικαθίσταται ως εξής:

«β) των λοιπών εισαγγελιών από τους εισαγγελικούς λειτουργούς που υπηρετούν σε αυτές και της Γενικής Επιτροπείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου και των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων από τα μέλη αυτών».»

3. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 5 του Κεφαλαίου Α' του άρθρου 17 του ίδιου νόμου αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Οι ανωτέρω κανονισμοί ορίζουν τα τμήματα των δικαστηρίων και των εισαγγελιών, τον τρόπο συγκρότησής τους, τον αριθμό των δικασίμων και των υποθέσεων καθεμιάς δικασίμου, την κατανομή των υποθέσεων στα τμήματα, το χρονικό διάστημα που θα υπηρετούν οι δικαστές στα τμήματα καθώς και οποιοδήποτε ζήτημα ανάγεται στην εσωτερική οργάνωση των υπηρεσιών και στην εύρυθμη διεξαγωγή των εργασιών τους.»

Άρθρο 53

Η περίπτωση ζ' του άρθρου 29 του ν. 1756/1988, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«Διενεργεί μετά από παραγγελία του Υπουργού Δικαιοσύνης ή αυτεπαγγέλτως διοικητική εξέταση όταν, σε αυτόν ή στον Υπουργό, υποβληθούν επώνυμες αναφορές ή περιέλθουν συγκεκριμένα στοιχεία από τα οποία πιθανολογείται η διάπραξη πειθαρχικού αδικήματος από δικαστικό λειτουργό της Γενικής Επιτροπείας ή υπάλληλο της γραμματείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων ή της Γενικής Επιτροπείας».

Άρθρο 54

Στο άρθρο 50 του ν. 1756/1988 προστίθεται παράγραφος 3 ως εξής:

«3. Μετάθεση διοικητικού δικαστή δεν επιτρέπεται πριν από τη συμπλήρωση δύο (2) ετών στον τόπο όπου τοποθετήθηκε, λόγω διορισμού, προαγωγής ή μεταθέσεως. Η διετία υπολογίζεται από την ημερομηνία που εκδόθηκε η απόφαση του Ανωτάτου Δικαστικού Συμβουλίου. Κατ' εξαίρεση, επιτρέπεται η μετάθεση και πριν από την παρέλευση του ανωτέρω χρονικού διαστήματος, για σοβαρούς υπηρεσιακούς ή προσωπικούς λόγους ή αν υποβληθούν αιτήσεις αμοιβαίας μετάθεσης.»

Άρθρο 55

1. Στο τέλος της περίπτωσης α' της παραγράφου 2 του άρθρου 38 του ν. 2721/1999 (ΦΕΚ 112 Α'), όπως ισχύει, προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Ο Γενικός Συντονιστής Επιτρόπων, σε περίπτωση έλλειψης, κωλύματος ή απουσίας του, αναπληρώνεται από άλλον Γενικό Συντονιστή Επιτρόπων και, εάν αυτός δεν υπάρχει, από Επίτροπο του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Ο αναπληρωτής ορίζεται με απόφαση του Προέδρου του Ελεγκτικού Συνεδρίου για διάστημα μέχρι τριών (3) μηνών.»

2. Στην περίπτωση β' της παραγράφου 2 του άρθρου 38 του ν. 2721/1999, όπως ισχύει, προστίθενται εδάφια δεύτερο και τρίτο και προστίθεται περίπτωση γ' ως εξής:

«Οι επιλεγόμενοι, κατά την ανωτέρω διαδικασία, Επίτροποι τοποθετούνται, εκ περιτροπής, σε κενές θέσεις υπηρεσιών Επιτρόπων του Ελεγκτικού Συνεδρίου, εκτός των Νομών Αττικής και Θεσσαλονίκης, όπου υπηρετούν επί ένα έτος, μη συνυπολογιζομένου του χρόνου της αναρρωτικής αδείας. Σε περίπτωση υποβολής αιτήσεως για μετάθεση σε θέσεις υπηρεσιών Επιτρόπων των Νομών Αττικής και Θεσσαλονίκης, συνεκτιμάται ο χρόνος υπηρεσίας τους σε παραμεθόριες και νησιωτικές περιοχές της χώρας.»

«γ. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, που λαμβάνεται μετά από σύμφωνη γνώμη του οικείου Υπη-

ρεσιακού Συμβουλίου, το οποίο αποφαίνεται ύστερα από αίτηση σε αυτό του Προέδρου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ο Επίτροπος του Ελεγκτικού Συνεδρίου μπορεί να απαλλαγεί από την άσκηση των καθηκόντων του για σοβαρό λόγο αναγόμενο σε πλημμελή άσκηση των υπηρεσιακών του καθηκόντων, που διαπιστώνεται με έκθεση του αρμόδιου για την άσκηση πειθαρχικής διώξης οργάνου, ή σε αδυναμία ασκήσεως των καθηκόντων του για λόγους υγείας. Στην περίπτωση αυτή, ο Επίτροπος μετατάσσεται σε θέση προϊσταμένου Τμήματος ή αντίστοιχου επιπέδου οργανικής μονάδας, εκτός εάν το υπηρεσιακό συμβούλιο με αιτιολογημένη απόφασή του κρίνει διαφορετικά.»

Άρθρο 56

1. Στο ν. 1756/1988 προστίθεται άρθρο 71Α ως εξής:

«Άρθρο 71Α

1. Οι κενές θέσεις του βαθμού του Αντεπιτρόπου της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου πληρούνται με διορισμό από τους υπηρετούντες στο Ελεγκτικό Συνέδριο Συμβούλους, καθώς και τους Παρέδρους, οι οποίοι έχουν συμπληρώσει πενταετή υπηρεσία στο βαθμό αυτόν, ύστερα από απόφαση του Ανωτάτου Δικαστικού Συμβουλίου του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Κατά της ανωτέρω απόφασης του Ανωτάτου Δικαστικού Συμβουλίου έχει δικαίωμα να ασκήσει προσφυγή αυτός τον οποίο αφορά η κρίση, εφαρμοζομένων κατά τα λοιπά των διατάξεων του άρθρου 73 του παρόντος.

2. Η διαδικασία πλήρωσης των ανωτέρω θέσεων κινείται με ανακοίνωση του Υπουργού Δικαιοσύνης, η οποία αποστέλλεται στο Ελεγκτικό Συνέδριο εντός μηνός από την κένωση της θέσεως και αναρτάται στο κατάστημα αυτού. Για την ανάρτηση συντάσσεται έκθεση που υποβάλλεται στον Υπουργό Δικαιοσύνης. Με την ανακοίνωση καλούνται οι ενδιαφερόμενοι, που έχουν τα νόμιμα προσόντα, να υποβάλουν αίτηση στη Γενική Επιτροπεία της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο μέσα σε αποκλειστική προθεσμία είκοσι (20) ημερών από την επομένη της αναρτήσεως της ανακοίνωσεως.

3. Μετά τη λήξη της ανωτέρω προθεσμίας, ο Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο αποστέλλει στον Υπουργό Δικαιοσύνης τις υποβληθείσες αιτήσεις. Ο Υπουργός Δικαιοσύνης υποβάλλει προς τον Πρόεδρο του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου του Ελεγκτικού Συνεδρίου σχετικό ερώτημα διαβιβάζοντας και τις αιτήσεις που υποβλήθηκαν.

4. Το ερώτημα προκαλείται εντός δύο (2) μηνών από την κένωση της θέσεως του Αντεπιτρόπου. Για την πλήρωση των κενών θέσεων που προβλέπεται ότι θα προκύψουν την 30ή Ιουνίου κάθε έτους, το ερώτημα υποβάλλεται το αργότερο εντός του μηνός Μαΐου.

5. Σε περίπτωση που δεν πληρωθεί το σύνολο των κενών θέσεων των Αντεπιτρόπων, εφαρμόζεται, για τις υπολειπόμενες θέσεις, η διάταξη της παραγράφου 7 του άρθρου 58 του ν. 3160/2003 (ΦΕΚ 165 Α').»

2. Οι παράγραφοι 6, 7, 8 και 9 του άρθρου 70 του ν. 1756/1988 καταργούνται. Η παράγραφος 1 καταργείται και οι παράγραφοι 2, 3, 4, και 5 του άρθρου 71 του ίδιου νόμου αναριθμούνται 1, 2, 3, και 4.

Άρθρο 57

Το δέκατο εδάφιο του άρθρου 2 του ν. 3060/2002 (ΦΕΚ 242 Α'), με το οποίο αντικαταστάθηκε εν μέρει η παράγραφος 7 του άρθρου 19 του π.δ. 774/1980 «περί κωδικοποιήσεως εις ενιαίον κείμενον των περί Ελεγκτικού Συνεδρίου ισχουσών διατάξεων» (ΦΕΚ 189 Α'), αντικαθίσταται ως εξής:

«Τον Πάρεδρο μπορεί να αναπληρώνει Εισηγητής με διετή τουλάχιστον υπηρεσία, στην οποία συνυπολογίζεται και η υπηρεσία του ως δόκιμου Εισηγητή.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' ΘΕΜΑΤΑ ΣΩΦΡΟΝΙΣΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Άρθρο 58

Στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 56 του Σωφρονιστικού Κώδικα, που κυρώθηκε με το ν. 2776/1999 (ΦΕΚ 291 Α'), προστίθενται τα εξής:

«Στους καταδίκους, οι οποίοι λαμβάνουν τακτική άδεια και δηλώνουν τόπο μετάβασης που απέχει από το κατάστημα κράτησής τους πέραν των τριακοσίων χιλιομέτρων ή κατοικούν σε νησιά που αντιμετωπίζουν συγκοινωνιακές δυσχέρειες, χορηγείται, με ειδικώς αιτιολογημένη απόφαση του διευθυντή της φυλακής, επιπλέον μία ημέρα για τη μετάβαση και μία ημέρα για την επιστροφή τους, οι οποίες δεν υπολογίζονται στη συνολική διάρκεια αδειών κάθε έτους.»

Άρθρο 59

1. Οι θέσεις του προσωπικού των Καταστημάτων Κράτησης που προβλέπονται από τις διατάξεις των άρθρων: α) 49 παρ. 2 του ν. 2721/1999 (ΦΕΚ 112 Α'), β) 24 παρ. 3 του π.δ. 36/2000 (ΦΕΚ 29 Α'), γ) 7 παρ. 3 του ν. 3060/2002 (ΦΕΚ 242 Α'), δ) 14 παρ. 13 του ν. 3038/2002 (ΦΕΚ 180 Α') και ε) 4Ζ του ν. 3388/2005 (ΦΕΚ 225 Α') αυξάνονται ως εξής:

1. Του κλάδου ΠΕ Σωφρονιστικού Ενηλίκων κατά δώδεκα (12), οριζομένου του συνολικού αριθμού αυτών σε εκατό σαράντα επτά (147).

2. Του κλάδου ΠΕ Ιατρών ειδικοτήτων κατά έξι (6), που κατανέμονται σε τρεις (3) θέσεις ειδικότητας Παθολογίας και τρεις (3) θέσεις ειδικότητας Ψυχιατρικής, οριζομένου του συνολικού αριθμού αυτών σε ογδόντα δύο (82).

3. Του κλάδου ΠΕ Οδοντιάτρων κατά τρεις (3), οριζομένου του συνολικού αριθμού αυτών σε δεκαεπτά (17).

4. Του κλάδου ΠΕ Εγκληματολόγων κατά τρεις (3), οριζομένου του συνολικού αριθμού αυτών σε δεκαέξι (16).

5. Του κλάδου ΠΕ Ψυχολόγων κατά δύο (2), οριζομένου του συνολικού αριθμού αυτών σε πενήντα (50).

6. Του κλάδου ΤΕ Διοικητικού-Λογιστικού κατά πέντε (5), οριζομένου του συνολικού αριθμού αυτών σε πενήντα (50).

7. Του κλάδου ΤΕ Πληροφορικής κατά δύο (2), οριζομένου του συνολικού αριθμού αυτών σε τριάντα πέντε (35).

8. Του κλάδου ΤΕ Υγείας-Πρόνοιας κατά είκοσι μία (21), που κατανέμονται σε δεκατέσσερις (14) θέσεις ειδικότητας Νοσηλευτικής και επτά (7) θέσεις ειδικότητας Κοινωνικής Εργασίας, οριζομένου του συνολικού αριθ-

μού αυτών σε διακόσιες είκοσι δύο (222).

9. Του κλάδου ΤΕ Ηλεκτρονικών κατά τρεις (3), οριζομένου του συνολικού αριθμού αυτών σε επτά (7).

10. Του κλάδου ΤΕ Μηχανικών ειδικότητας Ηλεκτρολογίας κατά τρεις (3), οριζομένου του συνολικού αριθμού των θέσεων της ειδικότητας αυτής σε δέκα (10).

11. Του κλάδου ΔΕ Διοικητικού-Λογιστικού κατά είκοσι έξι (26), οριζομένου του συνολικού αριθμού αυτών σε διακόσιες εξήντα οκτώ (268).

12. Του κλάδου ΔΕ Τεχνικού κατά έξι (6), που κατανέμονται σε τρεις (3) θέσεις ειδικότητας ηλεκτρολόγων και τρεις θέσεις ειδικότητας υδραυλικών, οριζομένου του συνολικού αριθμού αυτών σε πενήντα (50).

13. Του κλάδου ΔΕ Φύλαξης κατά τετρακόσιες τριάντα (430), οριζομένου του συνολικού αριθμού αυτών σε τρεις χιλιάδες τετρακόσιες πενήντα τέσσερις (3.454).

14. Του κλάδου ΔΕ Προσωπικού Εξωτερικής Φρούρησης κατά διακόσιες ενενήντα πέντε (295), οριζομένου του συνολικού αριθμού αυτών σε τρεις χιλιάδες τριακόσιες τριάντα πέντε (3.335).

Άρθρο 60

Στο άρθρο 1 του ν. 3388/2005 (ΦΕΚ 225 Α'') προστίθεται νέα παράγραφος 12 και η παράγραφος 12 αναριθμείται ως εξής:

«12. Οι υπηρετούντες κατά τη δημοσίευση του νόμου αυτού υπάλληλοι του κλάδου ΔΕ Εξωτερικής Φρούρησης κατατάσσονται αυτοδικαίως στο βαθμό του Φρουρού. Ο χρόνος που έχει διανυθεί από το διορισμό τους μέχρι τη δημοσίευση του νόμου αυτού καθώς και κάθε άλλη δημόσια υπηρεσία, που αναγνωρίζεται για βαθμολογική εξέλιξη σύμφωνα με τις διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα, θεωρείται ότι έχει διανυθεί στο βαθμό του Φρουρού. Για την κατάταξη εκδίδεται διαπιστωτική πράξη η οποία δεν δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.»

Άρθρο 61

Οι προθεσμίες, που παρατάθηκαν με το άρθρο 25 του ν. 3500/2006 (ΦΕΚ 232 Α'), παρατείνονται από τη λήξη τους μέχρι 12.9.2008. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Οικονομίας και Οικονομικών και Δικαιοσύνης οι ανωτέρω προθεσμίες επιτρέπεται να παραταθούν μέχρι δύο ακόμη έτη.

Άρθρο 62

Η διαδικασία της μετατάξεως του προσωπικού των καταστημάτων κράτησης της χώρας και του προσωπικού των ιατροδικαστικών υπηρεσιών, δεν προωθείται χωρίς προηγούμενη πλήρως αιτιολογημένη βεβαίωση του προϊσταμένου της οικείας υπηρεσίας και γνώμη του οικείου υπηρεσιακού συμβουλίου, ότι η μετάταξη δεν επάγεται δυσμενείς συνέπειες στη λειτουργία του καταστήματος ή της υπηρεσίας.

Άρθρο 63

1. Η επιλογή του προσωπικού του κλάδου ΔΕ Φύλαξης των Καταστημάτων Κράτησης της χώρας διενεργείται από το Υπουργείο Δικαιοσύνης. Για την πλήρωση των θέσεων του ανωτέρω κλάδου εφαρμόζονται αναλόγως

οι διατάξεις των παραγράφων 4 και 5 του άρθρου 49 του ν. 2721/1999 (ΦΕΚ 122 Α'), όπως ισχύει μετά την τροποποίησή του από τα άρθρα 1 παρ. 2 του ν. 3388/2005 (ΦΕΚ 225 Α') και 26 του ν. 3500/2006 (ΦΕΚ 232 Α'), πλην του αντικειμενικού κριτηρίου της περίπτωσης δ' της παραγράφου 4 του άρθρου 26 του ν. 3500/2006 και αντ' αυτού ορίζεται ως κριτήριο η γνώση ξένης γλώσσας.

2. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης προκηρύσσονται οι κενές θέσεις των κλάδων ΔΕ Φύλαξης και ΔΕ Εξωτερικής Φύλαξης Καταστημάτων Κράτησης και καθορίζονται ο αριθμός των μορίων για κάθε κριτήριο, η διαδικασία με την οποία διαπιστώνονται τα κριτήρια, τα δικαιολογητικά που απαιτούνται και ο τρόπος κατάθεσής τους, ο τρόπος βεβαίωσης της μόνιμης κατοικίας, οι δοκιμασίες στα αθλήματα, η διαδικασία υγειονομικής και ψυχοτεχνικής εξέτασης των υποψηφίων και κάθε άλλη λεπτομέρεια, που είναι αναγκαία για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε' ΘΕΜΑΤΑ ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ.

Άρθρο 64

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Δικαιοσύνης μπορεί να αυξάνεται το ύψος του ποσού μετατροπής σε χρηματική της στερητικής της ελευθερίας ποινής του άρθρου 82 του Ποινικού Κώδικα. Τα ποσά από την αύξηση αυτή, μετά των νομίμων προσαυξήσεων του άρθρου 4 παρ. 1 του ν. 663/1977 (ΦΕΚ 215 Α'), όπως ισχύει, αποδίδονται στο σύνολό τους και για μία εικοσαετία από την έναρξη ισχύος του παρόντος στο Ταμείο Χρηματοδοτήσεως Δικαστικών Κτηρίων (ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ.) και χρησιμοποιούνται κατά προτεραιότητα για την ανέγερση, επισκευή και συντήρηση δικαστικών μεγάρων και καταστημάτων κράτησης. Για την παρακολούθηση των ανωτέρω εσόδων τηρείται στο ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ. ιδιαίτερος λογαριασμός.

2. Το Ταμείο Χρηματοδοτήσεως Δικαστικών Κτηρίων αναλαμβάνει την υποχρέωση καταβολής του συμβατικού ανταλλάγματος των Συμβάσεων Δημόσιου Ιδιωτικού Τομέα, που έχουν συναφθεί ή συνάπτονται κατ' εφαρμογή του ν. 3389/2005 (ΦΕΚ 232 Α'), για την κατασκευή και συντήρηση των, κατά το άρθρο 1 παρ. 2 του ν.δ. 1017/1971 (ΦΕΚ 209 Α'), κτηρίων, με τη μεταφορά, εκάστοτε, των σχετικών ποσών στον Κρατικό Προϋπολογισμό (ΠΔΕ).

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Δικαιοσύνης καθορίζονται η διαδικασία αποδόσεως των ως άνω ποσών στο Ταμείο Χρηματοδοτήσεως Δικαστικών Κτηρίων, ο τρόπος τήρησης του ανωτέρω λογαριασμού και οι λεπτομέρειες εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος άρθρου.

4. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού αρχίζουν να ισχύουν από την ημερομηνία δημοσιεύσεως στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της απόφασης που προβλέπεται στην παράγραφο 1 του παρόντος.

Άρθρο 65

1. Στην παράγραφο 1 του Κεφαλαίου Α' του άρθρου 2 του ν. 1017/1971 «Περί συστάσεως Ταμείου Χρηματοδοτήσεως Δικαστικών Κτηρίων» (ΦΕΚ 209 Α'), όπως συμπληρώθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου 23 του ν.

2145/ 1993 (ΦΕΚ 88 Α'), την παράγραφο 3 του άρθρου 36 του ν. 2915/2001 (ΦΕΚ 109 Α') και την παράγραφο 3 του ν. 3472/2006 (ΦΕΚ 135 Α'), προστίθενται περιπτώσεις ιδ', ιε' και ιστ' ως εξής:

«ιδ) για την αντιμετώπιση δαπανών, που αναφέρονται σε έρευνες της κοινής γνώμης σχετικά με τους σκοπούς και τις δραστηριότητες του Υπουργείου Δικαιοσύνης,

ιε) για την εφαρμογή πολιτικών επαγγελματικής αποκατάστασης αποφυλακιζομένων, για τη διενέργεια πολιτιστικών, κοινωνικών και αθλητικών εκδηλώσεων στο πλαίσιο της ακολουθούμενης αντεγκληματικής πολιτικής, καθώς και εκδηλώσεων και δράσεων που αποσκοπούν στην πρόληψη της παραβατικής συμπεριφοράς των νέων και στην αποτροπή της αποκτήσεως της έξεως των ναρκωτικών, για την παροχή βοήθειας και υποστήριξης, κάθε μορφής, σε παιδιά και νέους που είναι θύματα κακοποίησης, παραμέλησης ή οικονομικής εκμετάλλευσης και εν γένει δράσεων που συντείνουν στην εκπλήρωση των σκοπών του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Οι χρηματοδοτήσεις για την επίτευξη των σκοπών, που αναφέρονται στις περιπτώσεις ιδ' και ιε' του παρόντος δεν μπορεί να υπερβαίνουν το δύο τοις εκατό (2%) των τακτικών εσόδων του ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ..

ιστ) για την αντιμετώπιση άμεσων και πιεστικών αναγκών των καταστημάτων κράτησης σχετικών με την προμήθεια φαρμάκων και λοιπού υγειονομικού υλικού, την αρτοτροφοδοσία και τη θέρμανση αυτών. Η πληρωμή της σχετικής δαπάνης, η οποία ετησίως δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των επτακοσίων χιλιάδων (700.000) ευρώ, ενεργείται μετά από απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου.»

2. Στο άρθρο 2 του ίδιου νομοθετικού διατάγματος προστίθεται παράγραφος 3 ως εξής:

«3. Το ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ., με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, η οποία εγκρίνεται από τους Υπουργούς Οικονομίας και Οικονομικών και Δικαιοσύνης, επιτρέπεται να αποκτά, να μεταβιβάζει, να μισθώνει, να εκμισθώνει και να παραχωρεί κατά χρήση, χωρίς διαγωνισμό και κατά παρέκκλιση των διατάξεων του π.δ. 715/1979 (ΦΕΚ 212 Α'), ακίνητα από και προς το Δημόσιο, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, καθώς και τους φορείς του δημόσιου τομέα. Το τίμημα ή το μίσθωμα καθορίζεται κατόπιν συμφωνίας των μερών, ύστερα από έγγραφη γνώμη της οικείας Δ.Ο.Υ. περί της αγοραίας αξίας του ακινήτου, με την επιφύλαξη, ως προς τα ανταλλάξιμα ακίνητα, των διατάξεων του ν. 357/1976 (ΦΕΚ 156 Α'), όπως ισχύει.»

Άρθρο 66

Οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 4 του ν.δ. 1017/1971 αντικαθίστανται ως εξής:

«1. Το Ταμείο διοικείται από εννεαμελές διοικητικό συμβούλιο, το οποίο αποτελείται από:

α) τον Υπουργό Δικαιοσύνης, ως Πρόεδρο,

β) τον Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Δικαιοσύνης, ως Αντιπρόεδρο,

γ) έναν σύμβουλο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, που υποδεικνύεται από τον οικείο Πρόεδρο,

δ) έναν υπάλληλο της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Δικαιοσύνης, που είναι τουλάχιστον προϊστάμενος Διευθύνσεως, αναπληρούμενο από προϊστάμενο άλλης Διευθύνσεως, ή ένα υπηρεσιακό στέλεχος εποπτευομένου από το Υπουργείο Δικαιοσύνης φορέα,

ε) έναν γενικό διευθυντή ή προϊστάμενο Διευθύνσεως του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών (Γ.Λ.Κ.), ο οποίος υποδεικνύεται από τον οικείο Υπουργό,

στ) τέσσερα μέλη εγγνωσμένου κύρους και εμπειρίας, εκ των οποίων τρεις τουλάχιστον είναι δικηγόροι παρ' Αρείω Πάγω, ένας δε τουλάχιστον εξ αυτών από το Δικηγορικό Σύλλογο Αθηνών.

2. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ορίζονται για τριετή θητεία τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου και οι αναπληρωτές τους. Ο ορισμός μέλους μπορεί να ανακαλείται οποτεδήποτε. Με όμοια απόφαση, μπορεί να μεταβιβάζονται στον Αντιπρόσδρο αρμοδιότητες του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου.»

Άρθρο 67

Στο άρθρο 6 του ν.δ. 1017/1971 προστίθεται παράγραφος 2 ως εξής:

«2. Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου, με απόφασή του, μπορεί να εξουσιοδοτεί μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου ή τον Διευθυντή του Ταμείου να υπογράφουν, κατά περίπτωση, «με εντολή Προέδρου» όλες τις αποφάσεις, έγγραφα, εντολές ή άλλες πράξεις, που αφορούν στις αρμοδιότητες του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου. Επίσης, μπορεί να μεταβιβάζει στον Διευθυντή του Ταμείου την αρμοδιότητα υπογραφής των χρηματικών ενταλμάτων ή άλλων τίτλων πληρωμής του Ταμείου, μέχρις ορισμένου ποσού το ύψος του οποίου καθορίζεται με την ίδια απόφαση.»

Άρθρο 68

Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης, μπορεί να κωδικοποιούνται σε ιδιάτερο κείμενο οι διατάξεις περί του Ταμείου Χρηματοδοτήσεως Δικαστικών Κτηρίων. Κατά την κωδικοποίηση επιτρέπεται, χωρίς να αλλοιώνεται η έννοια των ισχουσών διατάξεων, νέα διάρθρωση, όπως διάσπαση ή συγχώνευση άρθρων, νέα κατάστρωση αυτών ή απάλειψη διατάξεων που έχουν καταργηθεί ρητά ή σιωπηρά, καθώς και οποιαδήποτε αναγκαία φραστική μεταβολή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ' ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 69

1. Η παράγραφος 4 του άρθρου 42 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, όπως προστέθηκε με το άρθρο 34 παρ. 1 του ν. 3346/2005 (ΦΕΚ 140 Α'), αντικαθίσταται ως εξής:

«Ο μηνυτής, κατά την υποβολή της μήνυσης ενώπιον κάθε αρμόδιας αρχής, καταθέτει, με ποινή το απαράδεκτο αυτής, παράβολο υπέρ του Δημοσίου ποσού δέκα (10) ευρώ. Σε περίπτωση ανωτέρας βίας ή άλλης αντικειμενικής αδυναμίας εκδόσεως του παραβόλου, αυτό μπορεί να προσκομισθεί το βραδύτερο εντός τριών (3) εργάσιμων ημερών, χωρίς να κωλύεται η ποινική διαδικασία. Το ύψος του ποσού του παραβόλου αναπροσαρμόζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Δικαιοσύνης.»

2. Το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 63 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, όπως προστέθηκε με το άρθρο 34 παρ.

3 του ν. 3346/2005, αντικαθίσταται ως εξής:

«Ως τέλος πολιτικής αγωγής, με ποινή το απαράδεκτο αυτής, ορίζεται το ποσό των δέκα (10) ευρώ, που καταβάλλεται εφάπταξ με παράβολο υπέρ του Δημοσίου είτε κατά την προδικασία είτε κατά την κύρια διαδικασία και καλύπτει την παράσταση του πολιτικώς ενάγοντα μέχρι την έκδοση αμετάκλητης απόφασης. Το ύψος του ανωτέρω τέλους αναπροσαρμόζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Δικαιοσύνης.»

Άρθρο 70

1. Τα δύο πρώτα εδάφια της παραγράφου 3 του άρθρου 22 του Κώδικα Δικαστικών Υπαλλήλων, που κυρώθηκε με το ν. 2812/2000 (ΦΕΚ 67 Α'), όπως αντικαταστάθηκαν από την παράγραφο 3 του άρθρου 9 του ν. 2993/2002 (ΦΕΚ 58 Α'), αντικαθίστανται ως εξής:

«Το πενταμελές υπηρεσιακό συμβούλιο του Συμβουλίου της Επικρατείας συγκροτείται από το νεότερο αντιπρόσδρο, ως πρόεδρο, δύο συμβούλους Επικρατείας και δύο δικαστικούς υπαλλήλους του Συμβουλίου της Επικρατείας, ως μέλη, όταν η κρίση του συμβουλίου αφορά σε υπάλληλο του Συμβουλίου της Επικρατείας. Το ίδιο συμβούλιο συγκροτείται από τον νεότερο αντιπρόσδρο, ως πρόεδρο, τον σύμβουλο επικρατείας που πρώτος αναδείχθηκε κατά την κλήρωση, τον νεότερο αντεπίτροπο της Γενικής Επιτροπείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων και δύο δικαστικούς υπαλλήλους της γραμματείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, ως μέλη, όταν η κρίση του συμβουλίου αφορά σε υπάλληλο της Γενικής Επιτροπείας ή των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων.»

2. Το πέμπτο και έκτο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 22 του ν. 2812/2000, όπως αντικαταστάθηκαν από την παράγραφο 3 του άρθρου 9 του ν. 2993/2002, αντικαθίστανται ως εξής:

«Το επταμελές υπηρεσιακό συμβούλιο του Συμβουλίου της Επικρατείας συγκροτείται από τον αρχαιότερο αντιπρόσδρο, ως πρόεδρο, τέσσερις συμβούλους Επικρατείας και δύο δικαστικούς υπαλλήλους, ως μέλη, όταν η κρίση του συμβουλίου αφορά σε υπάλληλο του Συμβουλίου της Επικρατείας. Το ίδιο συμβούλιο συγκροτείται από τον αρχαιότερο αντιπρόσδρο, ως πρόεδρο, τους τρεις πρώτους συμβούλους Επικρατείας που αναδείχθηκαν κατά την κλήρωση, τον αρχαιότερο αντεπίτροπο της Γενικής Επιτροπείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων και δύο δικαστικούς υπαλλήλους της γραμματείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, ως μέλη, όταν η κρίση του συμβουλίου αφορά σε υπάλληλο της Γενικής Επιτροπείας ή των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων.»

3. Στο τέλος της παραγράφου 3 του άρθρου 22 του του ίδιου νόμου, όπως τροποποιήθηκε από την παράγραφο 3 του άρθρου 9 του ν. 2993/2002, προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Οι Πρόεδροι των Ανωτάτων Δικαστηρίων δύνανται να προεδρεύσουν των οικείων επταμελών υπηρεσιακών συμβουλίων.»

4. Στην παράγραφο 4 του άρθρου 22 του ίδιου νόμου, όπως αντικαταστάθηκε από την παράγραφο 3 του άρθρου 9 του ν. 2993/2002, προστίθεται ακροτελεύτιο εδάφιο ως εξής:

«Σε περίπτωση ελλείψεως, απουσίας ή κωλύματος, ο

αντεπίτροπος της Γενικής Επιτροπείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων αναπληρώνεται από τον αρχαιότερο πρόεδρο των διοικητικών εφετείων Αθηνών και Πειραιώς.»

Άρθρο 71

Στο άρθρο 24 του Κώδικα Δικαστικών Υπαλλήλων, που κυρώθηκε με το ν. 2812/2000 (ΦΕΚ 67 Α'), προστίθεται παράγραφος 7 ως εξής:

«7. Η προθεσμία για την άσκηση διαφωνίας ή προσφυγής κατά τις παραγράφους 2 και 3, καθώς και η άσκησή τους, αναστέλλει την εκτέλεση των αποφάσεων των πρωτοβάθμιων δικαστικών συμβουλίων, εάν αφορούν σε επιλογή προϊσταμένων οργανικών μονάδων.»

Άρθρο 72

1. Οι θέσεις του κλάδου ΠΕ Μεταφραστών - Διερμηνέων της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Δικαιοσύνης, που προβλέπονται από τις διατάξεις του άρθρου 24 παρ. 1 του π.δ. 36/2000 (ΦΕΚ 29 Α') και του άρθρου 7 παρ. 1 του ν. 3060/2002 (ΦΕΚ 242 Α') αυξάνονται κατά δέκα (10), οριζόμενου του συνολικού αριθμού αυτών σε δεκαεννέα (19).

2. Κατ' εξαίρεση των ισχυουσών περί προσλήψεων διατάξεων, η πλήρωση των ανωτέρω θέσεων και των υφιστάμενων κενών θέσεων του κλάδου ΠΕ Μεταφραστών - Διερμηνέων, των θέσεων των κλάδων ΠΕ και ΤΕ Πληροφορικής, που συστάθηκαν με τα άρθρα 10 παραγράφοι 1 του ν. 2331/1995 (ΦΕΚ 173 Α') και 7 παραγράφοι 1 και 4 του ν. 3060/2002 (ΦΕΚ 242 Α') καθώς και των διακοσίων έξι (206) θέσεων των δικαστικών υπαλλήλων, η πλήρωση των οποίων εγκρίθηκε με την από 18.12.2007 απόφαση της Επιτροπής του άρθρου 2 παρ. 1 της αριθ. 33/2006 Πράξης Υπουργικού Συμβουλίου, γίνεται με ειδικούς διαγωνισμούς που διενεργούνται από το Υπουργείο Δικαιοσύνης, κατόπιν κοινής αποφάσεως των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Εσωτερικών και Δικαιοσύνης, με την οποία μπορεί να καθορισθούν τα πρόσθετα ειδικά προσόντα των υποψηφίων, καθώς και οι όροι, η διαδικασία διενέργειας των διαγωνισμών και κάθε άλλη λεπτομέρεια. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης συγκροτούνται επιτροπές για τη διενέργεια των διαγωνισμών, στις οποίες Πρόεδρος ορίζεται ανώτατος δικαστικός λειτουργός, εν ενεργείᾳ ή μη. Στα μέλη των Επιτροπών περιλαμβάνεται εκπρόσωπος του Ανωτάτου Συμβουλίου Επιλογής Προσωπικού, με τον αναπληρωτή του, που ορίζονται από τον Πρόεδρό του. Τα αποτέλεσμα των διαγωνισμών υπόκεινται στον έλεγχο του Α.Σ.Ε.Π..

Άρθρο 73

Στο άρθρο 31 του Κώδικα Δικαστικών Επιμελητών, που κυρώθηκε με το άρθρο μόνο του ν. 2318/1995 (ΦΕΚ 126 Α'), προστίθεται παράγραφος 3 ως εξής:

«Απαγορεύεται η διαφήμιση του δικαστικού επιμελητή στις εφημερίδες, στα μέσα μαζικής ενημέρωσης, σε κάθε είδους έντυπα και στο διαδίκτυο. Στα επισκεπτήρια και τα επιστολόχαρτα του δικαστικού επιμελητή, καθώς και στην ιστοσελίδα του επιτρέπεται μόνον η αναγραφή του ονόματός του, της διευθύνσεως, των τηλεφώνων του, της ηλεκτρονικής του διεύθυνσης και της περιφέ-

ρειας του δικαστηρίου στην οποία ασκεί το λειτούργημά του. Καταχωρίσεις δικαστικών επιμελητών σε επαγγελματικούς οδηγούς και τηλεφωνικούς καταλόγους επιτρέπεται να περιέχουν μόνο τα ανωτέρω στοιχεία. Ανάρτηση πινακίδας με το όνομα και την ιδιότητα του δικαστικού επιμελητή επιτρέπεται μόνον στην είσοδο του κτηρίου και στη θύρα του γραφείου του. Παράβαση των ανωτέρω συνιστά πειθαρχικό αδίκημα, κατά τις διατάξεις του άρθρου 53 του παρόντος.»

Άρθρο 74

Δικηγόροι που έχουν επιλεγεί, κατ' εφαρμογήν των διατάξεων του άρθρου 11 του ν. 1649/1986 (ΦΕΚ 149 Α'), σε διαγωνισμό ο οποίος προκηρύχθηκε πριν από την έναρξη ισχύος του ν. 2993/2002 (ΦΕΚ 58 Α'), και των οποίων η πρόσληψη ακυρώθηκε ή ακυρώνεται λόγω συμμετοχής δικαστικού λειτουργού στην αρμόδια επιτροπή, θεωρείται ότι έχουν προσληφθεί σε προς τούτο συνιστώμενες προσωποπαγείς θέσεις και καταλαμβάνουν την πρώτη αντίστοιχη οργανική θέση που κενώνεται ή δημιουργείται στην ίδια υπηρεσία ή στο ίδιο ν.π.δ.δ., ή στο ίδιο νομικό πρόσωπο του δημόσιου τομέα.

Άρθρο 75

Στο τέλος του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 19 του άρθρου 16 του ν. 2298/1995 (ΦΕΚ 162 Α') προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Η ανωτέρω αποζημίωση καταβάλλεται κατ' αναλογίαν του χρόνου ημερησίας απασχολήσεώς του, και στο προσωπικό των δικαστηρίων που απασχολείται, με σχέση δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, με τη φύλαξη και τον καθαρισμό τους.»

Άρθρο 76

1. Οι παραγράφοι 4 και 5 του άρθρου 31 του ν. 2915/2001 (ΦΕΚ 109 Α'), όπως έχουν τροποποιηθεί από την παράγραφο 1 του άρθρου 60 του ν. 3160/2003 (ΦΕΚ 165 Α'), αντικαθίστανται ως εξής:

«4. Το Υπηρεσιακό Συμβούλιο Ιατροδικαστών αποτελείται από επτά μέλη και συγκροτείται, με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, από:

α) τον Νομικό Σύμβουλο που προΐσταται του Γραφείου Νομικού Συμβούλου του Υπουργείου Δικαιοσύνης, αναπληρούμενο από τον αρχαιότερο Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, που υπηρετεί στο ίδιο Γραφείο, ως Πρόεδρο,

β) έναν Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, ο οποίος υποδεικνύεται με τον αναπληρωτή από τον Πρόεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους,

γ) δύο υπαλλήλους της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Δικαιοσύνης που είναι τουλάχιστον προϊστάμενοι Διευθύνσεων, αναπληρούμενοι από προϊστάμενο άλλης Διευθύνσεως,

δ) έναν ιατροδικαστή Α' τάξης των Ιατροδικαστικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Δικαιοσύνης, με τον αναπληρωτή του. Αν δεν υπάρχουν ιατροδικαστές Α' τάξης, ορίζονται ιατροδικαστές Β' τάξης,

ε) δύο αιρετούς εκπροσώπους των ιατροδικαστών Α' ή Β' τάξης, με τους αναπληρωτές τους.

Τα μέλη του υπηρεσιακού συμβουλίου, με ισάριθμους αναπληρωτές τους, ορίζονται για θητεία δύο ετών, που

αρχίζει την 1η Ιανουαρίου, με απόφαση που εκδίδεται κατά τον Δεκέμβριο του προηγούμενου έτους. Η θητεία των μελών των υπηρεσιακών συμβουλίων λήγει την 31η Δεκεμβρίου των ετών των οποίων ο τελευταίος αριθμός είναι άρτιος. Κατά την πρώτη συγκρότηση του παρόντος συμβουλίου, ορίζονται ως αιρετοί εκπρόσωποι οι αναδειχθέντες κατά την εκλογή αιρετών εκπροσώπων Ιατροδικαστών στις 25.11.2006. Η θητεία όλων των μελών λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2008.

Γραμματέας του Υπηρεσιακού Συμβουλίου ορίζεται υπάλληλος με βαθμό τουλάχιστον Β', με τον αναπληρωτή του, οι οποίοι υπηρετούν στην Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

5. Στο Συμβούλιο συμμετέχει ως εισηγητής ο Προϊστάμενος της Διεύθυνσης Διοίκησης και Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού του ίδιου Υπουργείου, με αναπληρωτή τον Προϊστάμενο του Τμήματος Διοίκησης Προσωπικού. Όταν το Υπηρεσιακό Συμβούλιο επιλέγει ιατροδικαστές, συμμετέχει ως εισηγητής ιατροδικαστής Α' τάξης. Αν δεν υπάρχει ιατροδικαστής Α' τάξης, ορίζεται ιατροδικαστής Β' τάξης».

2. Οι διατάξεις της παραγράφου 15 του άρθρου 10 του ν. 2298/1995 (ΦΕΚ 62 Α'), όπως αντικαταστάθηκαν από την παράγραφο 18 του άρθρου 3 του ν. 2479/1997 (ΦΕΚ 67 Α'), εφαρμόζονται αναλόγως στα πειθαρχικά αδικήματα των ιατροδικαστών.

Άρθρο 77

Η παράγραφος 1 του άρθρου 209 του Κώδικα περί Δικηγόρων (ν.δ. 3026/1954, ΦΕΚ 235 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

«Λογίζεται εν απαρτία ο Δικηγορικός Σύλλογος προκειμένου μεν περί του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών και Θεσσαλονίκης, εάν παρίστανται οκτακόσιοι τουλάχιστον εκ των εν τω μητρώων αυτού εγγραμμένων μελών, προκειμένου δε περί των λοιπών Δικηγορικών Συλλόγων του Κράτους εάν παρίστανται τουλάχιστον το 1/4 του αριθμού των εν τω μητρώων εκάστου Δικηγορικού Συλλόγου εγγεγραμμένων μελών.»

Άρθρο 78

Οι διατάξεις της παρ. 21 του άρθρου 20 του ν. 2738/1999 (ΦΕΚ 180 Α') και της παρ. 1 του άρθρου 25 του ν. 3200/2003 (ΦΕΚ 281 Α') εφαρμόζονται αναλόγως και για έναν γονέα ή έναν αδελφό ή μία αδελφή προσώπου που απεβίωσε, συνεπεία τροχαίου δυστυχήματος, που συνέβη κατά τη διάρκεια σχολικής εκδρομής στο πέταλο

του Μαλλιακού την 27η Σεπτεμβρίου 2004. Το κατά το προηγούμενο εδάφιο δικαίωμα διορισμού παρέχεται και στα πρόσωπα που συνεπεία του ως άνω δυστυχήματος υπέστησαν σοβαρότατο τραυματισμό νοσηλευθέντες σε μονάδα εντατικής θεραπείας.

Άρθρο 79

1. Η παράγραφος 2 του άρθρου 33 του Κώδικα Συμβολαιογράφων (ν. 2830/2000 - ΦΕΚ 96 Α'), όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«Για την εφαρμογή της προηγούμενης παραγράφου θεωρείται σε κάθε περίπτωση ως ημέρα που συμπληρώνεται το όριο αυτό η 31η Δεκεμβρίου του έτους της αποχώρησης του συμβολαιογράφου».

2. Στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 65 του Κώδικα περί Δικηγόρων (ν.δ. 3026/1954 - ΦΕΚ 235 Α'), προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Δεν παραγράφεται το πειθαρχικό παράπτωμα για το οποίο εκδόθηκε πειθαρχική απόφαση που επιβάλλει πειθαρχική ποινή σε πρώτο βαθμό».

Άρθρο 80

Κάθε γενική ή ειδική διάταξη, η οποία ρυθμίζει διαφορετικά τα θέματα στα οποία αναφέρεται ο παρών νόμος καταργείται.

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει μετά ένα μήνα από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός εάν στις επί μέρους διατάξεις του ορίζεται διαφορετικά.

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Πρ. Παυλόπουλος

Γ. Αλογοσκούφης

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ,
ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ
ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Γ. Σουφλιάς

Φ. Πάλλη - Πετραλιά

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Σ. Χατζηγάκης

Αθήνα, 3 Απριλίου 2008

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΑΡΚΟΓΙΑΝΝΑΚΗΣ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΑΡΓΥΡΙΟΣ ΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ